

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Evolució i principals característiques

Curs 2020-21



El curs 2020-21 es van presentar 24.284 sol·licituds d'ajuts de menjador, un 9,3% més respecte a les que es van registrar el curs anterior. D'aquestes, 19.941, el 82,1% de les sol·licituds, es van resoldre favorablement i 4.343 no es van concedir, un 17,9%.

El 91% dels ajuts de menjador es van concedir pel tipus garantit del 70% (18.145), amb un augment del 12,8% respecte a les del tipus garantit del 50% que es concedien el curs anterior. Els ajuts de tram garantit del 100% van augmentar un 9,6%, arribant a les 1.796 concessions.

El cicle d'educació primària va concentrar el 63,3% de beques menjador a la comarca, un 28,5% a infantil i només el 8,1% a secundària. El nivell escolar de 4t de primària va ser on més ajuts s'han concedit, seguit de 2n i 3r del mateix cicle.

El principal tipus de família beneficiària és la formada per dos adults i dos infants, amb el 26,7% dels ajuts, seguida de les famílies amb dos adults i tres infants (20,2%). Destaca el 21,1% d'altres tipologies amb més de tres infants o que conviuen amb la família extensa.

Un de cada quatre alumnes (27,7%; 5.519) que va rebre un ajut de menjador presentava hàbits inadequats d'alimentació. El 18,7% (3.730) dels infants pertanyen a unitats familiars amb problemes d'habitatge, segons els informes dels Serveis Socials.

La proporció d'ajuts denegats s'ha reduït notablement en els darrers anys, tot i que el nombre de sol·licituds ha augmentat. El 81,3% de les denegacions d'ajuts de menjador va correspondre a famílies que superaven els llindars de renda fixats.

La taxa d'incidència comarcal (alumnat beneficiari en relació amb l'alumnat total) va ser del 20,5% als cicles d'infantil i primària, gairebé dos punts i mig superior al curs anterior.

Sis municipis se situen per sobre de la taxa d'incidència comarcal. D'aquests municipis, cinc presenten una incidència superior al 25% entre l'alumnat d'infantil i primària. Per contra, sis municipis registren una incidència inferior al 10%.



Introducció

Descripció i evolució del programa

Característiques de les concessions

Característiques de les denegacions

Taxa d'incidència

Conclusions

Glossari

Fonts i indicadors





Introducció

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

L'Observatori del Vallès Occidental publica, per cinquè any consecutiu, l'informe '**Ajuts individuals de menjador al Vallès Occidental**', que analitza els principals resultats del programa de beques menjador a la comarca i ofereix una radiografia de les característiques dels infants i joves i de les seves llars a partir de la informació aportada per l'Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal. Les dades de l'informe corresponen al curs anterior, el 2020-21, encara en context de crisi sanitària i socioeconòmica provocada per la COVID-19.

La finalitat dels ajuts individuals de menjador és donar suport a famílies en situació de vulnerabilitat, garantir que la infància i la joventut faci un àpat de qualitat al dia i gaudeixi d'un temps educatiu al menjador. Tenen un paper clau en la compensació de desigualtats i en la millora de les pautes d'alimentació saludables i sostenibles, en potenciar comportaments i habilitats adequades a la taula, en fomentar els hàbits d'higiene i en promoure l'autonomia i la responsabilitat en els processos que es desenvolupen en l'entorn de l'àpat.

Aquests ajuts ofereixen una compensació per les desigualtats de renda, però també tenen en compte altres dimensions que afecten la igualtat de les oportunitats educatives, com la situació geogràfica, la conciliació familiar i laboral, problemes d'habitatge, violència intrafamiliar o el suport de la família extensa. Per eliminar aquestes bretxes socials, econòmiques i educatives s'ha anat reformant el sistema de criteris d'atorgament de la beca, com l'augment del llindar de renda o de la quantitat del preu màxim garantit.

Introducció

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Adaptació del curs escolar al context de la COVID-19

La pandèmia de la COVID-19 va implicar l'aplicació de mesures per contenir la transmissió del virus evitant les interaccions socials amb l'aplicació de l'estat d'alarma i el confinament de la població. En el cas dels centres educatius amb el seu tancament durant els últims mesos del curs 2019-20 i el seguiment del curs escolar en format virtual. Entre les mesures adoptades per adaptar-se al tancament dels centres, es van repartir targetes moneder a les famílies beneficiàries dels ajuts del menjador per fer la compra dels productes bàsics en establiments d'alimentació.

L'obertura de les escoles en el curs 2020-21 va ser una necessitat perquè un confinament perllongat pot tenir efectes negatius sobre el desenvolupament de l'alumnat, tant físic com emocional¹. Aquests efectes poden ser més greus en aquells de nivell socioeconòmic més desafavorit o en els que tenen dificultats d'aprenentatge. Però també va ser un repte perquè es van fer necessàries l'aplicació de mesures de prevenció a causa de la continuïtat de la crisi sanitària, que van provocar algunes incidències a l'inici de curs i confinaments de grups durant tot el període.

A diferència de cursos anteriors i pel context de crisi sanitària, la presentació de sol·licituds de la convocatòria del curs 2020-21 s'ha realitzat de manera prioritàriament telemàtica, directament als ajuntaments de referència o demanant cita prèvia a les oficines d'atenció ciutadana per fer-la presencialment. Els ajuntaments van presentar al Consell Comarcal aquestes sol·licituds, a través de l'aplicació informàtica *Administració Ajuts Menjador Escolar CCVOC*.

¹ Alonso S, Alvarez-Lacalle E, Català M, López D, Jordan I, García-García JJ, Soriano-Arandes A, Lazcano U, Sallés P, Masats M, Urrutia J, Gatell A, Capdevila R, Soler-Palacin P, Bassat Q, Prats C. Age-dependency of the Propagation Rate of Coronavirus Disease 2019 Inside School Bubble Groups in Catalonia, Spain. *Pediatr Infect Dis J*. 2021 Jul 27.



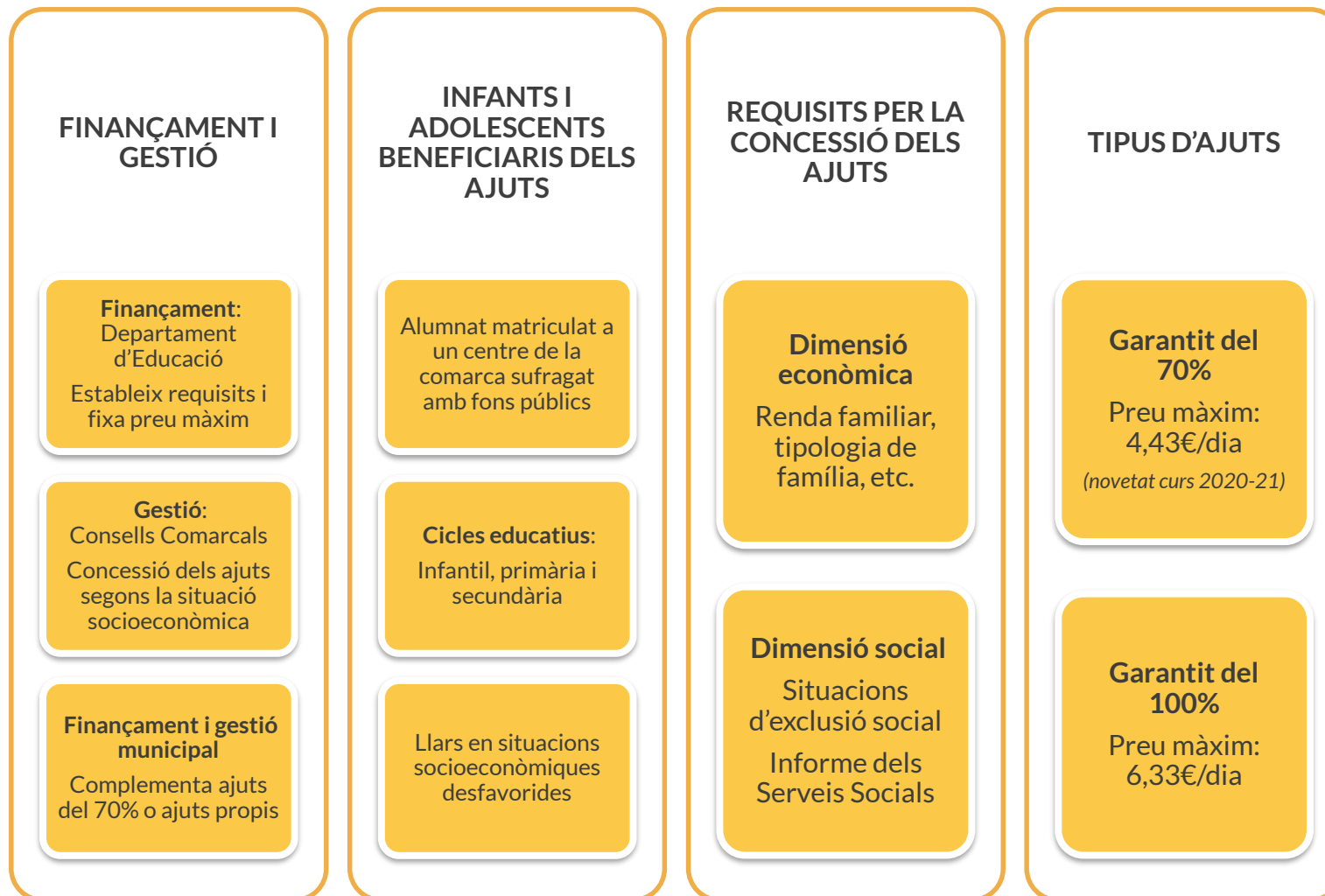
Descripció i evolució del programa

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Descripció del programa

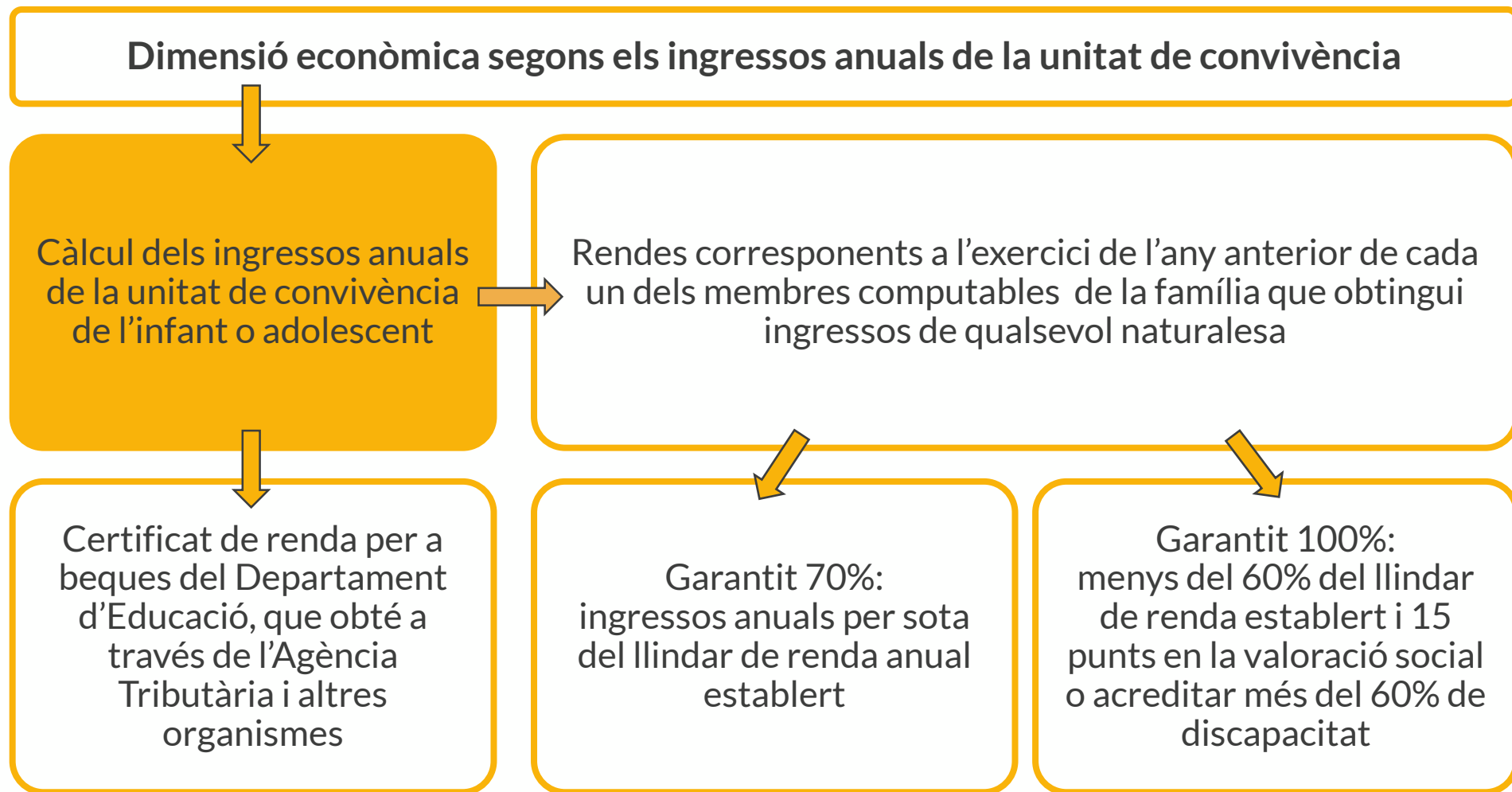
Ajuts individuals de menjador

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21



Requisits de la concessió d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21



Requisits de la concessió d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Dimensió econòmica: llindars de renda familiar i tipologia d'unitat familiar

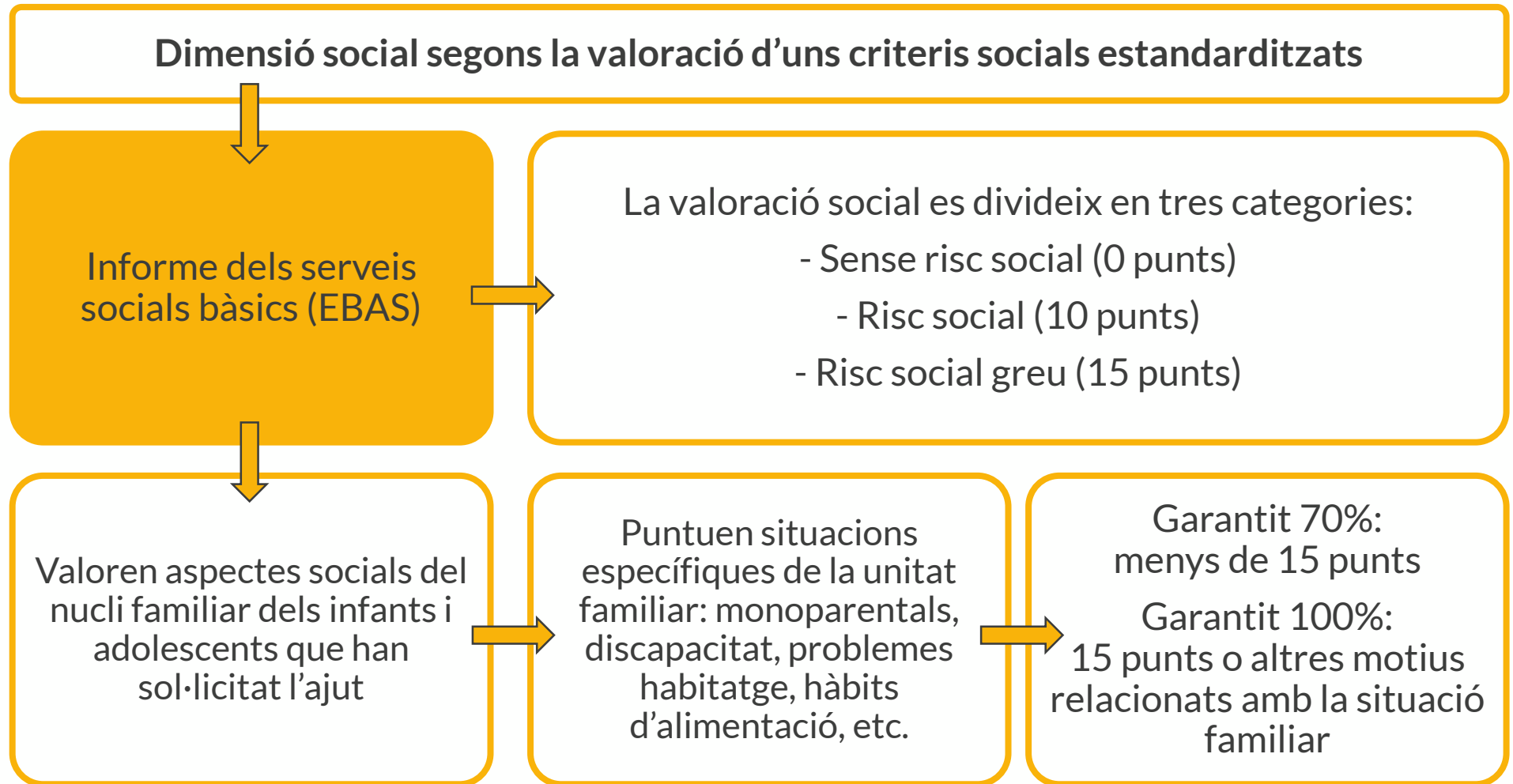
Llindars de renda familiar per percebre l'ajut de menjador i llindar de risc de pobresa a Catalunya segons tipologia d'unitat familiar.
Curs 2018-19 / 2020-21

Tipologia d'unitat familiar					Tram garantit del 50%			Tram garantit del 100%			Llindar risc pobresa				
1r adult	2n adult	Altres adults	Infants Joves	MUF	2018-19	2019-20	2020-21	2018-19	2019-20	2020-21	2016	2017	2018	2019	2020
1	0	0	1	2	12.567,5€	13.125,5€	14.275,9€	7.540,5€	7.875,3€	8.565,5€	13.070,7€	13.125,5€	14.275,9€	13.876,4€	14.775,3
1	0	0	2	3	15.467,7€	16.154,4€	17.570,3€	9.280,6€	9.692,6€	10.542,2€	6.087,0€	16.154,4€	17.570,3€	17.078,6€	18.185,0
1	1	0	1	3	17.401,1€	18.173,7€	19.766,7€	10.440,7€	10.904,2€	11.860,0€	8.097,9€	18.173,7€	19.766,6€	19.213,4€	20.458,1
1	1	0	2	4	20.301,3€	21.202,7€	23.061,1€	12.180,8€	12.721,6€	13.836,7€	21.114,2€	21.202,7€	23.061,0€	22.415,7€	23.867,8

El llindar econòmic per rebre l'ajut del menjador s'ha ampliat amb els anys, però no va ser fins al curs 2017-18 que es va equiparar parcialment amb el llindar de pobresa que estima l'IDESCAT a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida. El curs 2020-21 s'ha actualitzat amb el llindar de l'any 2018 i no amb el corresponent al de l'any 2020, que és un 3,5% superior. Aquesta variació s'ha reduït respecte del curs passat, ja que la diferència entre el llindar de l'ajut al de risc de pobresa era del 5,7%. El fet que els requisits econòmics per sol·licitar als ajuts de menjador no estiguin ajustats amb el de l'any en curs provoca que hi hagi famílies que, tot i trobar-se en situació de pobresa, no poden accedir al programa perquè superen el llindar de renda establert per percebre'l. Aquesta problemàtica és especialment greu en el context de crisi socioeconòmica provocada per la pandèmia, ja que moltes llars han vist reduïts els seus ingressos de forma sobtada.

Requisits de la concessió d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

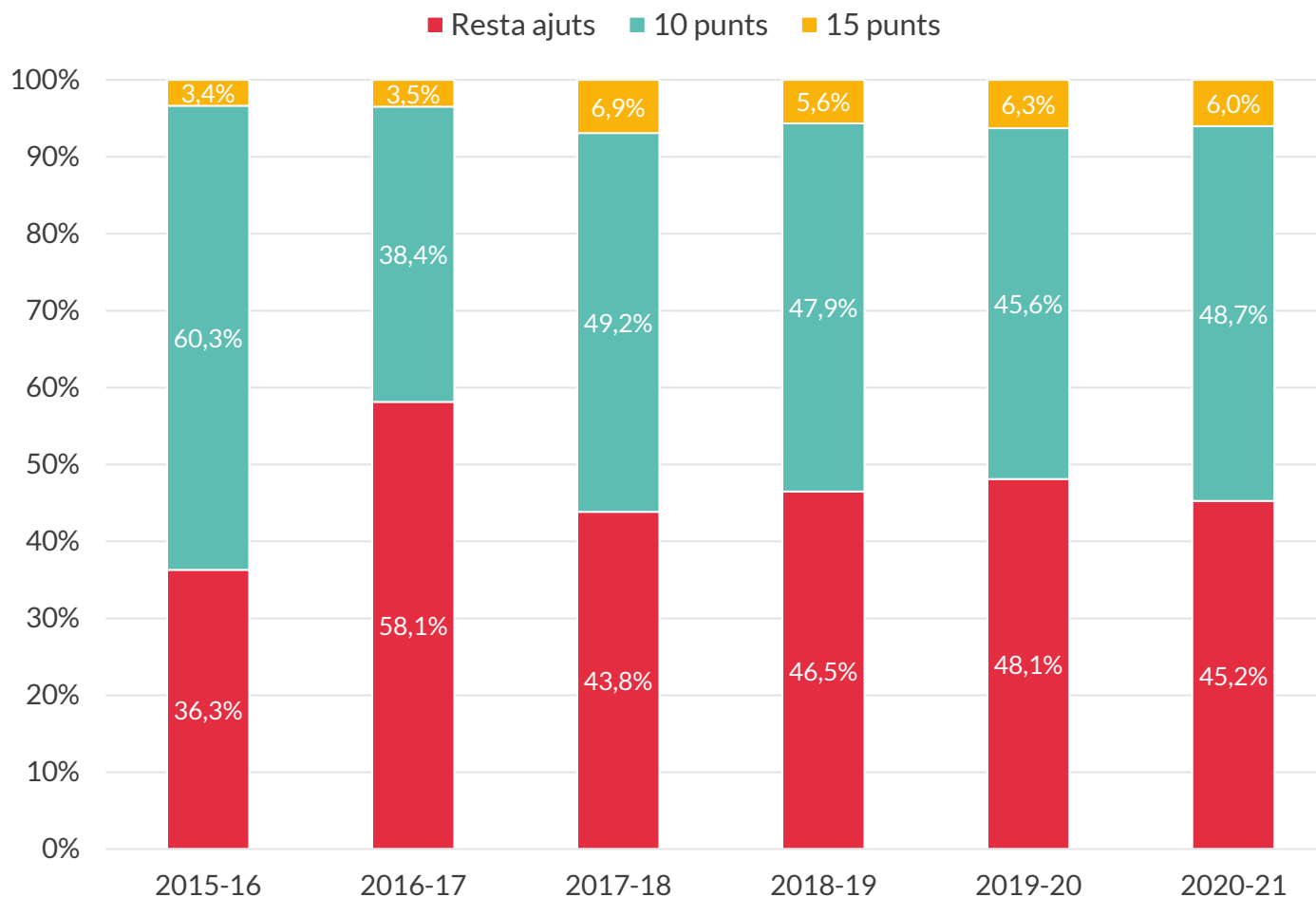


Requisits de la concessió d'ajuts

Dimensió social

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució de la distribució d'infants i adolescents receptors d'ajuts segons valoració del risc social (%).
Curs 2015-16 / 2020-21



Els Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS) realitzen la valoració de risc social per a l'atorgament dels ajuts individuals de menjador.

La valoració de risc social greu amb 15 punts és molt baixa, ja que les puntuacions més elevades són situacions familiars d'alta complexitat. Pel curs 2020-21 se situa en un 6% (1.205 ajuts), lleugerament inferior al curs anterior (6,3%).

A diferència del darrer curs, els ajuts amb alumnat receptor amb una valoració de 10 punts són els que presenten un pes relatiu més elevat (48,7%; 9.715 ajuts), amb un augment de més de tres punts.

Els ajuts concedits amb una valoració inferior als 10 punts se situen en el 45,2% (9.021).

Sol·licituds d'ajuts, concessions i denegacions

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Principals resultats del programa d'ajuts individuals de menjador. Curs 2020-21

	Nombre	%
Sol·licituds d'ajuts	24.284	-
Concedits	19.941	82,1%
No concedits	4.343	17,9%
<i>Denegats (motiu de denegació)</i>	4.231	86,9%
<i>Supera renda familiar</i>	3.440	91,2%
<i>Supera capital mobiliari</i>	210	5,6%
<i>Supera el llindar de finques urbanes</i>	88	2,3%
<i>Supera volum de negoci</i>	34	0,9%
<i>No processats</i>	571	13,1%
<i>Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT*</i>	459	80,4%
<i>No processats</i>	112	19,6%

*Agència Estatal d'Administració Tributària

Nota: la classificació de "Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT" són sol·licituds que no disposen de les dades de creuament de la renda, perquè donen error en la identificació personal (DNI o NIE) i es fa un requeriment a la família. En cas que no es respongui, es tanca l'expedient de l'ajut i consta com a "Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT".

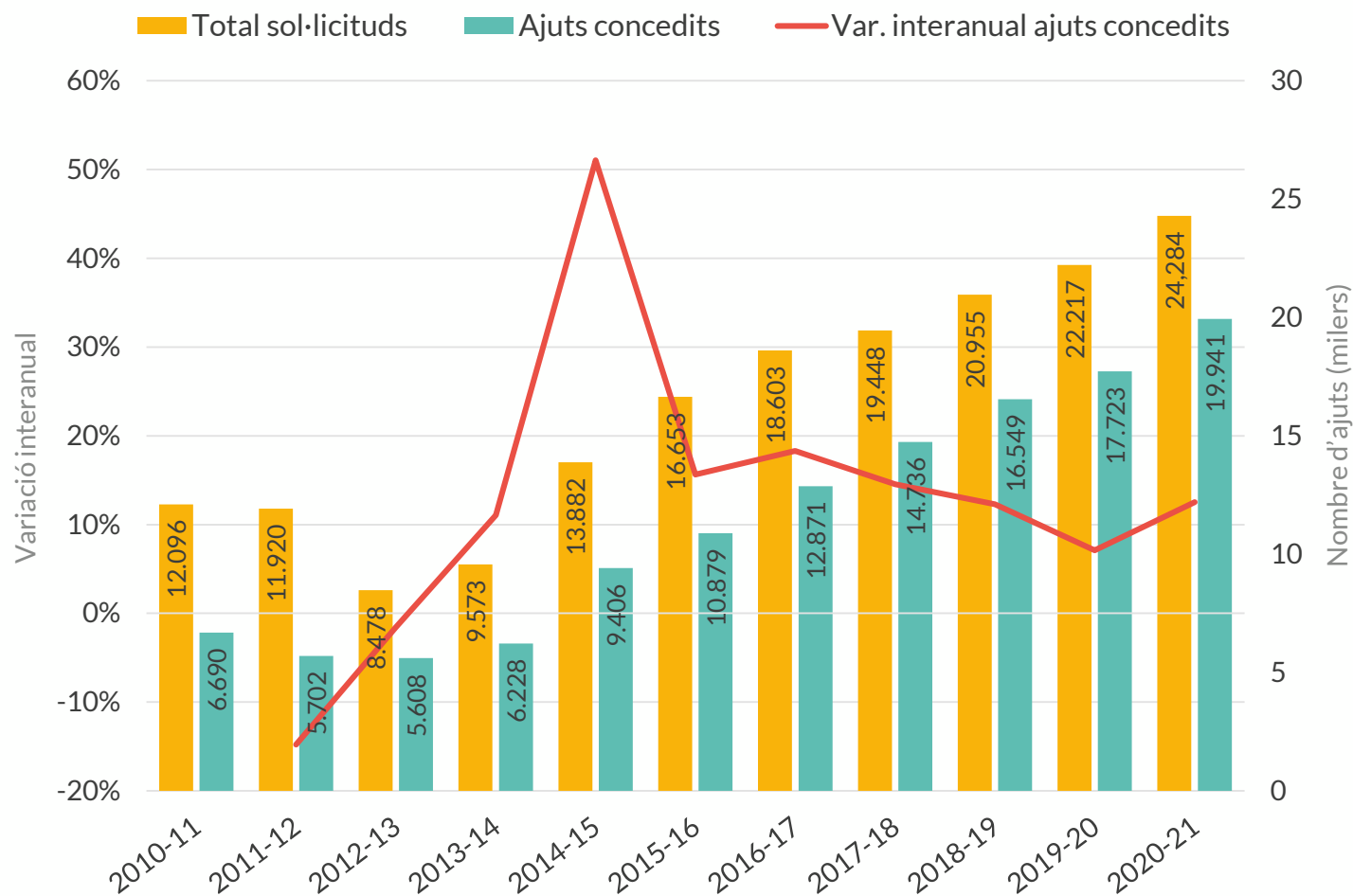
El curs 2020-21 es van sol·licitar 24.284 ajuts de menjador. Del total de sol·licituds, es van concedir el 82,1% (19.941 ajuts) i un 17,9% (4.343) van ser denegades o no processades.

Del total de les beques no concedides, el 86,9% van ser denegades. D'aquestes, el 91,2% superaven el llindar de renda familiar. El 13,1% de les sol·licituds no es van tramitar per motius administratius.

Sol·licituds i concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució de les sol·licituds rebudes, d'ajuts concedits i variació interanual del nombre d'ajuts concedits. Curs 2010-11 / 2020-21



L'evolució del programa mostra un increment notable del nombre d'ajuts de menjador sol·licitats i concedits.

En el darrer curs es van sol·licitar 24.284 beques, el que suposa un augment anual del 9,3% (+2.067), l'increment més elevat dels darrers quatre anys. Mentre que, es van concedir 19.941, un 12,5% més respecte al curs anterior (+2.218), és el segon increment més elevat del període en nombres absoluts.

El canvi de criteris introduït el curs 2016-17 per garantir els ajuts concedits al 50% i l'ampliació progressiva del llindar de renda han significat un augment de les concessions. La proporció d'ajuts concedits ha passat del 55% el curs 10-11 a més del 80% el curs 20-21.



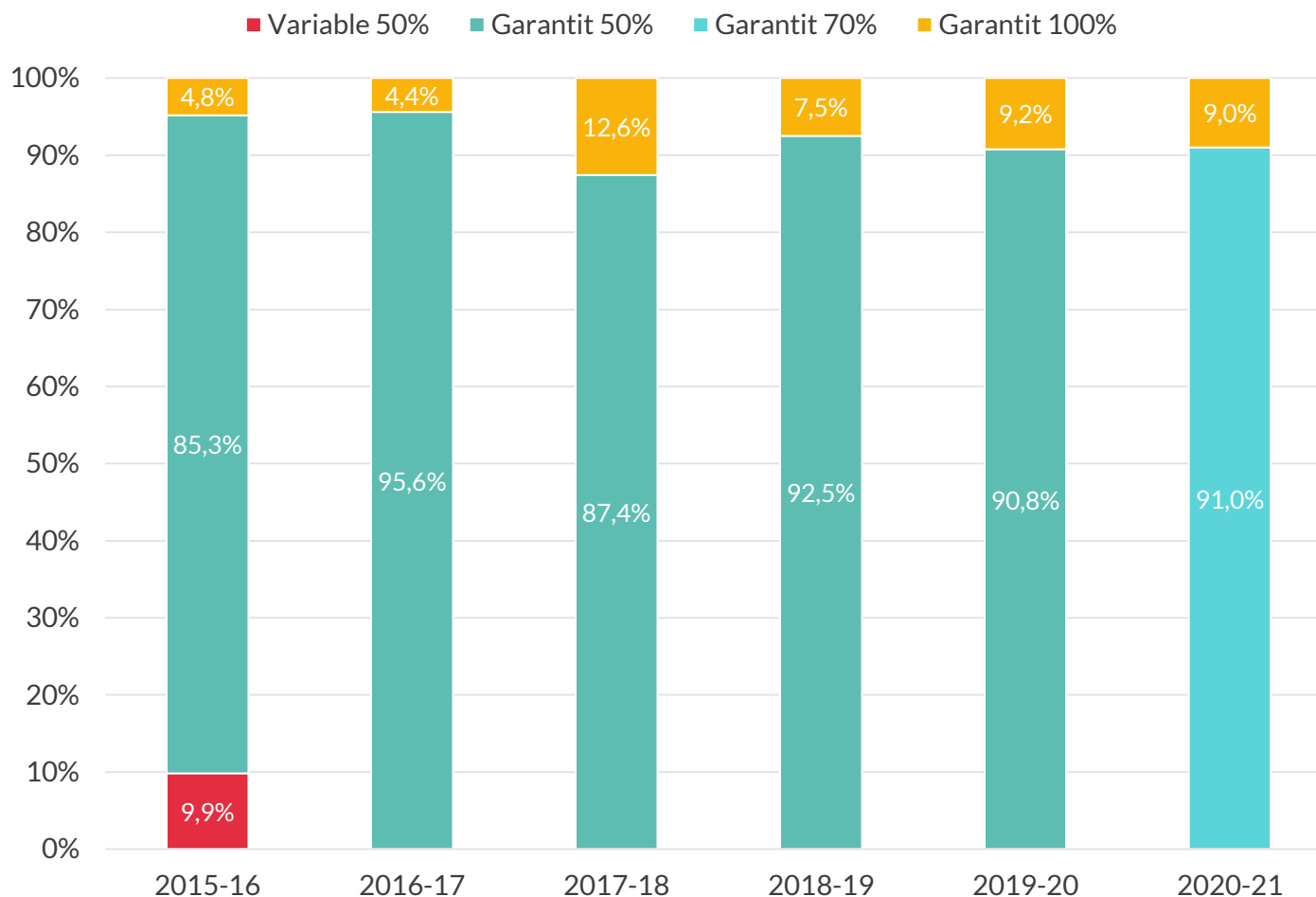
Característiques de les concessions

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució dels ajuts concedits per trams (%). Curs 2015-16 / 2020-21



De les 19.941 sol·licituds d'ajuts atorgades, el 91% es van concedir pel nou tipus garantit del 70% (18.145), un 12,8% més que les atorgades el curs anterior del tram garantit del 50%.

Els ajuts de menjador amb tram garantit del 100% han augmentat un 9,6% (+158) respecte d'un curs abans i sumen un total de 1.796. Un creixement molt inferior al registrat el darrer curs (+31,8%).

En conseqüència, s'ha reduït lleugerament la proporció de beques concedides del tram garantit del 100%, que se situa en el 9%.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució dels ajuts concedits segons cicle educatiu (%). Curs 2017-18 / 2020-21

Nivell escolar	Curs 2017-18		Curs 2018-19		Curs 2019-20		Curs 2020-21	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infantil	4.218	28,7%	4.685	28,3%	5.120	28,9%	5.691	28,5%
Primària	9.811	66,6%	10.891	65,8%	11.493	64,8%	12.632	63,3%
Secundària	688	4,7%	973	5,9%	1.110	6,3%	1.618	8,1%
Total	14.736	100%	16.549	100%	17.723	100%	19.941	100%

El cicle d'educació primària és el que presenta la proporció més elevada d'ajuts concedits, el 63,3% (12.632). Tanmateix, presenta una tendència descendent del pes relatiu, tot i incrementar el nombre absolut un 9,9% (+1.139). A continuació, se situa el cicle d'infantil amb el 28,5% (5.691) i un creixement anual de l'11,2% (+571).

El 8,1% (1.110) dels ajuts concedits són per l'alumnat del cicle de secundària. S'ha de tenir en compte que la majoria dels centres d'ESO no disposen de les instal·lacions de menjador, de manera que el nombre d'ajuts concedits a adolescents és molt reduït. Tot i això, la proporció d'ajuts a l'alumnat de secundària s'ha incrementat en els darrers cursos, en concret en l'últim curs ha augmentat un 45,8% (+508).

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució dels ajuts concedits a l'educació infantil i primària segons el nivell escolar i tipus d'ajut (%).
Curs 2016-17 / 2020-21

Nivell escolar	Curs 2016-17		Curs 2017-18		Curs 2018-19		Curs 2019-20		Curs 2020-21	
	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 70%	Garantit 100%
P3	96,3%	3,7%	94,6%	5,4%	95,1%	4,9%	93,6%	6,4%	94,4%	5,6%
P4	96,6%	3,4%	94,2%	5,8%	94,8%	5,2%	92,8%	7,2%	93,7%	6,3%
P5	96,5%	3,5%	94,0%	6,0%	95,1%	4,9%	92,6%	7,4%	92,6%	7,4%
Infantil	96,5%	3,5%	94,3%	5,7%	95,0%	5,0%	93,0%	7,0%	93,5%	6,5%
1r	96,3%	3,7%	93,1%	6,9%	93,4%	6,6%	92,6%	7,4%	92,6%	7,4%
2n	96,9%	3,1%	92,3%	7,7%	92,9%	7,1%	90,6%	9,4%	91,9%	8,1%
3r	95,9%	4,1%	92,6%	7,4%	92,7%	7,3%	90,8%	9,2%	90,8%	9,2%
4t	96,1%	3,9%	93,2%	6,8%	93,3%	6,7%	91,3%	8,7%	91,8%	8,2%
5è	95,5%	4,5%	91,3%	8,7%	92,5%	7,5%	90,9%	9,1%	91,0%	9,0%
6è	95,1%	4,9%	91,4%	8,6%	91,7%	8,3%	90,3%	9,7%	90,3%	9,7%
Primària	96,0%	4,0%	92,4%	7,6%	92,8%	7,2%	91,1%	8,9%	91,4%	8,6%

Els ajuts garantits del 70% són els més concedits a tots els nivells escolars. S'ha de tenir en compte que és el primer cop que es concedeix aquest tipus d'ajut, que substitueix al garantit del 50%. Al cicle escolar d'infantil representen el 93,5% del total (5.323) i a primària el 91,4% (11.548). En ambdós cicles augmenta lleugerament la proporció d'aquest tipus d'ajut respecte dels de 50% d'un curs abans.

En general, els ajuts del tram del 100% han disminuït pes relatiu a tots els nivells. Tot i que a la majoria de nivells la proporció és similar, a alguns com a P3, P4 i segon de primària la reducció ha estat d'aproximadament un punt percentual.

Característiques de les concessions d'ajuts

Distribució per municipi d'escolarització

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Variació interanual dels ajuts concedits per municipi. Curs 2019-20 / 2020-21

Municipi	Ajuts		Variació anual	
	Nombre	%	Absoluta	Relativa
Badia del Vallès	348	1,7%	-5	-1,4%
Barberà del Vallès	543	2,7%	+59	+12,2%
Castellar del Vallès	251	1,3%	+13	+5,5%
Castellbisbal	155	0,8%	+10	+6,9%
Cerdanyola del Vallès	574	2,9%	+48	+9,1%
Matadepera	34	0,2%	+5	+17,2%
Montcada i Reixac	973	4,9%	+107	+12,4%
Palau-solità i Plegamans	154	0,8%	+26	+20,3%
Polinyà	123	0,6%	+10	+8,8%
Rellinars	12	0,1%	-1	-7,7%
Ripollet	784	3,9%	+101	+14,8%
Rubí	2.022	10,1%	+268	+15,3%

Municipi	Ajuts		Variació anual	
	Nombre	%	Absoluta	Relativa
Sabadell	6.265	31,4%	+649	+11,6%
Sant Cugat del Vallès	1.174	5,9%	+129	+12,3%
Sant Llorenç Savall	37	0,2%	+1	+2,8%
Sant Quirze del Vallès	207	1,0%	+24	+13,1%
Santa Perpètua de Mogoda	368	1,8%	-14	-3,7%
Sentmenat	116	0,6%	+8	+7,4%
Terrassa	5.447	27,3%	+691	+14,5%
Ullastrell	37	0,2%	+2	+5,7%
Vacarisses	92	0,5%	+13	+16,5%
Viladecavalls	62	0,3%	-6	-8,8%
Vallès Occidental	19.778	99,2%	2.138	+12,1%
Altres comarques	163	0,8%	102	+167,2%
Total	19.941	100%	2.218	+12,5%

A dinou municipis de la comarca augmenta el nombre d'ajuts concedits. En termes relatius, destaquen Palau-solità i Plegamans, amb un increment del 20,3% (+26 ajuts), Matadepera (+17,2%; +5), Vacarisses (+16,5%; +13), Rubí (+15,3%; 268) i Ripollet (+14,8%; +101).

En nombres absoluts les dues capitals són les que tenen un creixement més alt: Terrassa presenta un augment de 691 ajuts i Sabadell de 649 més. Les dues capitals presenten les proporcions més elevades de concessions, atès que agrupen el 46,9% de la població.

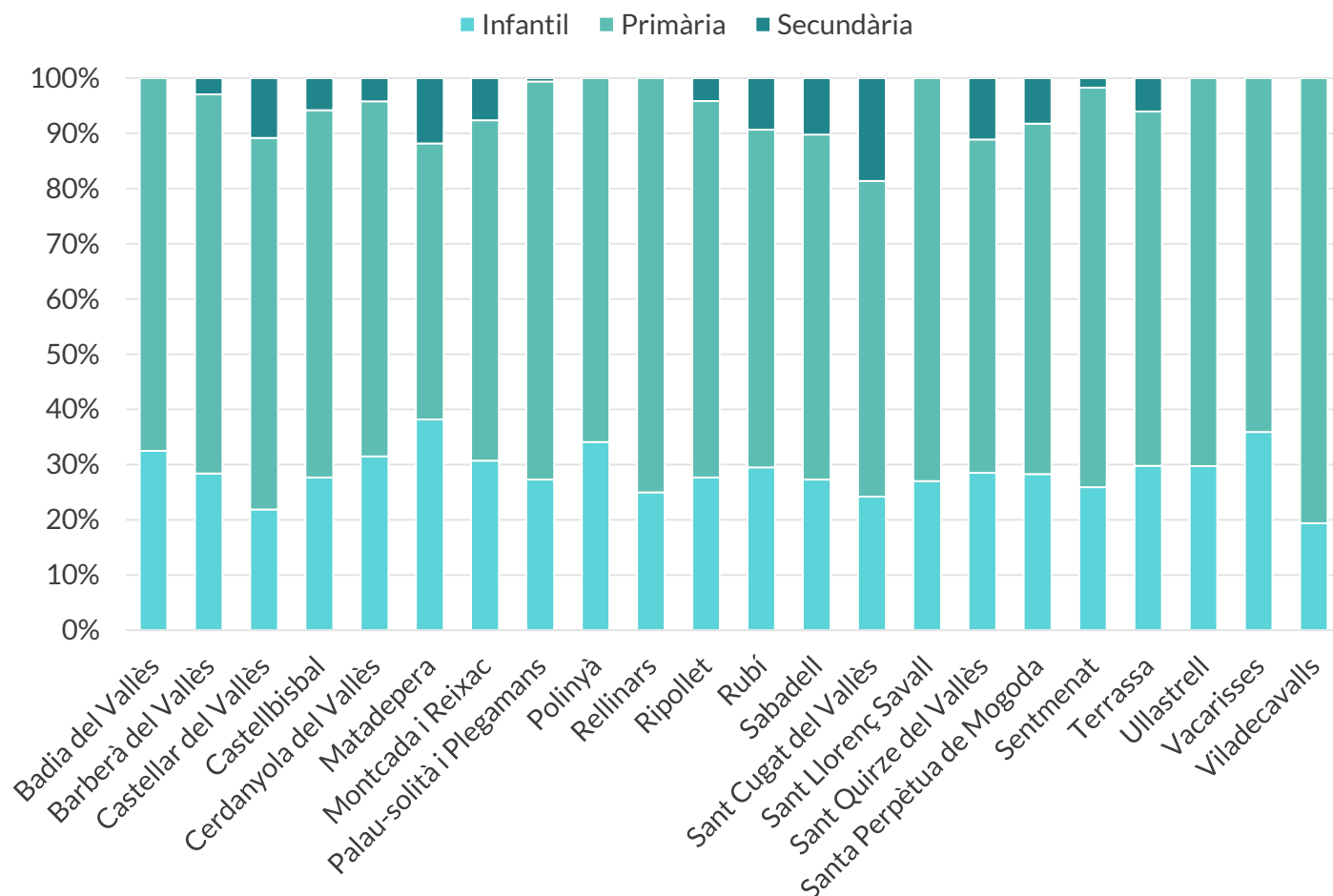
Dels municipis que han disminuït anualment destaquen: Santa Perpètua de Mogoda (-3,7%; -14 ajuts) i Badia del Vallès (-1,4%; -5).

Característiques de les concessions d'ajuts

Distribució per municipi d'escolarització

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Distribució dels ajuts concedits per municipi segons cicle educatiu (%). Curs 2020-21



El cicle de primària registra la proporció més elevada d'ajuts concedits a tots els municipis de la comarca.

Al cicle de secundària, destaca la proporció d'ajuts concedits a Sant Cugat del Vallès (18,6%), Matadepera (11,8%) i Sant Quirze del Vallès (11,1%).

Dels municipis amb més de 5.000 habitants, destaquen Vacarisses, Badia del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Montcada i Reixac i Polinyà, amb més del 30% d'ajuts al cicle d'infantil.

A nou municipis de la comarca no es va concedir cap ajut pel cicle de secundària o entre un i dos, entre ells els municipis amb menys població, ja que no disposen de servei de menjador.

Característiques de les concessions d'ajuts

Perfils de les unitats familiars beneficiàries dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Distribució dels ajuts concedits segons tipologia de família i tipus d'ajut (%). Curs 2020-21

Tipologia d'unitat familiar	Garantit 70%		Garantit 100%		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
1 Adult i 1 Infant	1.499	8,3%	186	10,4%	1.685	8,4%
1 Adult i 2 Infants	1.848	10,2%	231	12,9%	2.079	10,4%
1 Adult i 3 Infants	700	3,9%	147	8,2%	847	4,2%
2 Adults i 1 Infant	1.650	9,1%	107	6,0%	1.757	8,8%
2 Adults i 2 Infants	5.063	27,9%	267	14,9%	5.330	26,7%
2 Adults i 3 Infants	3.770	20,8%	260	14,5%	4.030	20,2%
Resta*	3.615	19,9%	598	33,3%	4.213	21,1%
Total	18.145	100%	1.796	100%	19.941	100%

*La categoria de 'Resta' incorpora diverses tipologies de família: una persona adulta amb més de tres infants, dues persones adultes amb més de tres infants i famílies que conviuen amb una o més d'una persona adulta no sustentadora.

Les famílies compostes de dues persones adultes sustentadores amb dos infants, són les que han rebut una major proporció de concessió d'ajuts (26,7%), ja que també són les més nombroses en les sol·licituds. A continuació, se situen les de dos adults i tres infants (20,2%), classificades com a famílies nombroses.

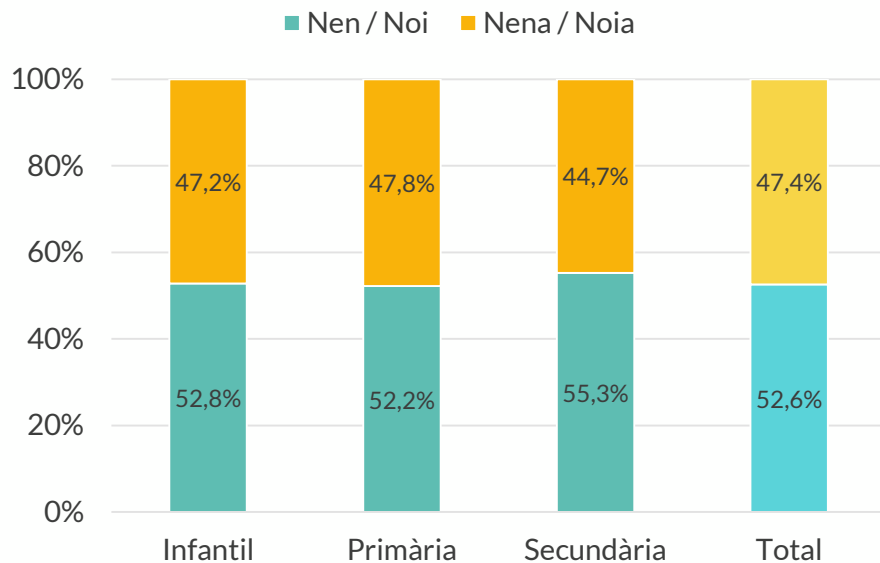
Tot i que aquest tipus de famílies també tenen un elevat pes relatiu en els ajuts garantit del 100%, també se situen per sobre del 10% les que estan compostes per un adult i un o dos infants, és a dir, les famílies monoparentals. El 33% dels ajuts al 100% són per altres tipus de famílies, amb més infants o altres persones adultes no sustentadores.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

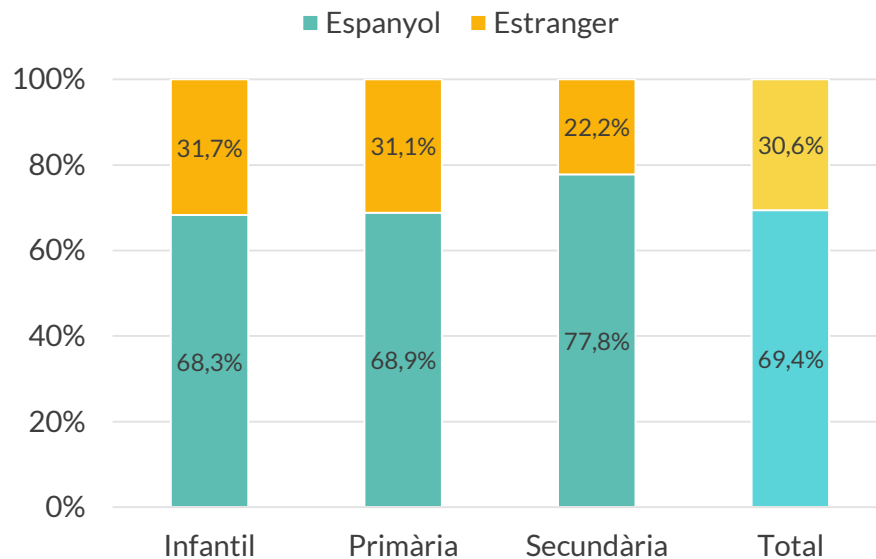
Perfil de l'alumnat beneficiari dels ajuts

Distribució dels ajuts concedits per sexe de l'alumnat segons cycle educatiu (%). Curs 2020-21



La distribució per sexes mostra una proporció equilibrada entre els nens i nenes o entre els joves i les joves en relació amb la concessió d'ajuts individuals de menjador. Encara que a tots els cicles educatius hi ha un percentatge major de sexe masculí, això pot ser degut al fet que el nombre de nens és més elevat en edats primerenques.

Distribució dels ajuts concedits per nacionalitat de l'alumnat segons cycle educatiu (%). Curs 2020-21



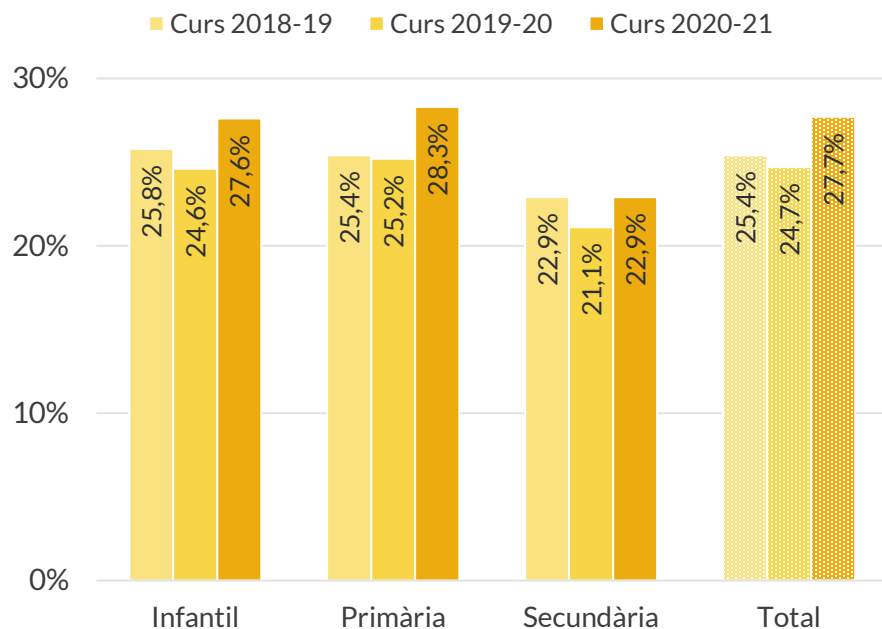
Prop del 70% dels ajuts es van concedir a alumnat amb nacionalitat espanyola. Aquesta proporció és similar a tots els cicles educatius, al voltant del 68% per infantil i primària i augmenta al cycle de secundària, situant-se, gairebé, en el 78%.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

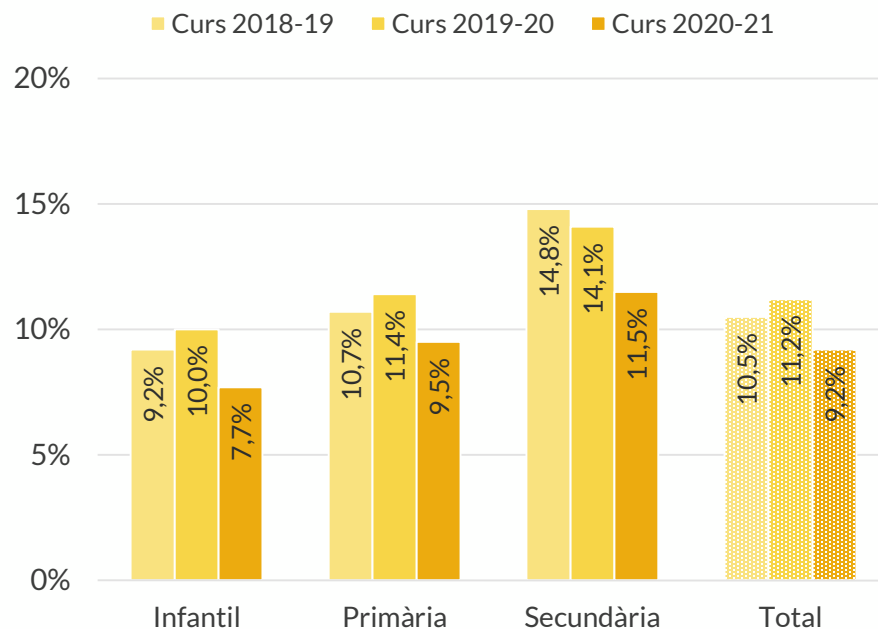
Perfil de l'alumnat beneficiari dels ajuts segons la valoració de risc social

Evolució dels ajuts concedits a alumnat amb hàbits d'alimentació irregulars i/o inadequats segons cycle educatiu (%). Curs 2018-19 / 2020-21



Un dels objectius del programa d'ajuts de menjador és la millora de la regularitat dels àpats i dels hàbits d'alimentació de l'alumnat. El 27,7% (5.519) de l'alumnat receptor de beques tenen hàbits irregulars i/o inadequats d'alimentació, tres punts més que el curs anterior. A tots els cicles la proporció ha augmentat, especialment a infantil i primària. A infantil, el 27,6% (1.259 alumnes) pateixen aquesta problemàtica, a primària el 28,3% (3.577) i a secundària el 22,9% (370).

Evolució dels ajuts concedits a alumnat amb dificultats d'adaptació social segons cycle educatiu (%). Curs 2018-19 / 2020-21



El 9,2% de l'alumnat beneficiari d'ajuts menjador (1.825) tenen dificultats per adaptar-se socialment segons la valoració dels equips dels Serveis Socials. Aquesta proporció ha disminuït per a tots els cicles educatius. El de secundària és el que registra un pes relatiu més elevat, amb l'11,5% de l'alumnat amb aquestes problemàtiques (186), a primària el 9,5% (1.314) i a infantil el 7,7% (436).

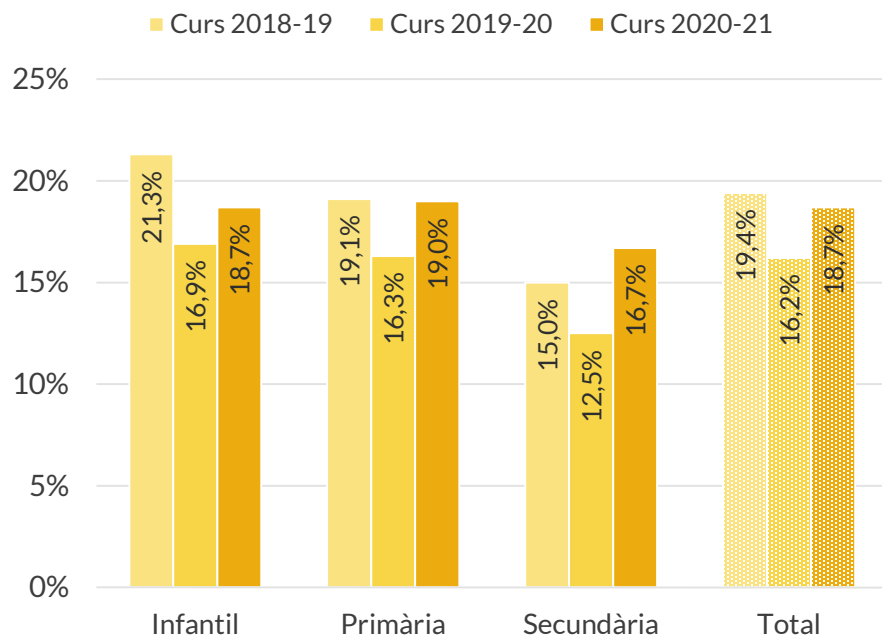
Nota: més detalls sobre l'alumnat amb dificultats d'adaptació social al [Glossari](#)

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

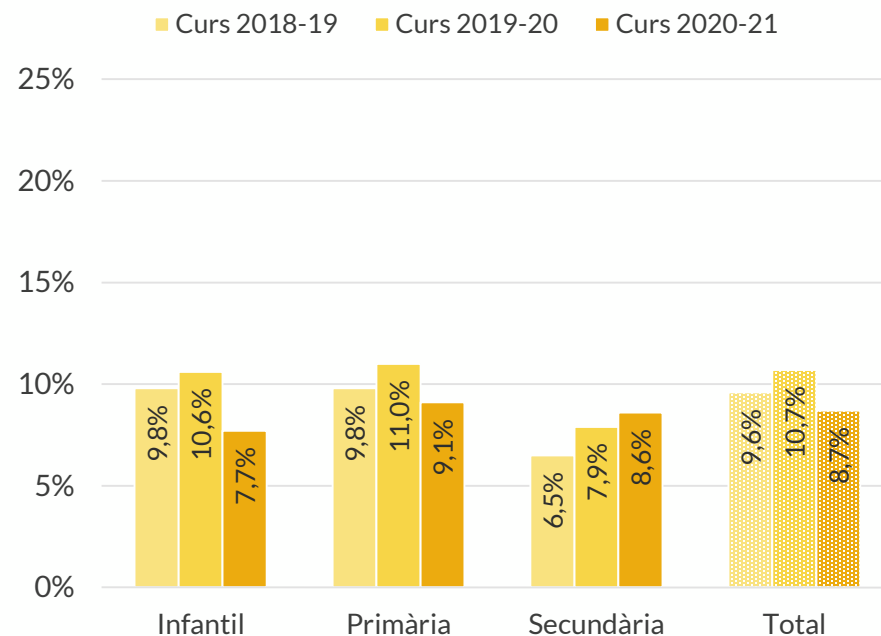
Perfils de les unitats familiars beneficiàries dels ajuts segons la valoració de risc social

Evolució dels ajuts concedits a alumnat de famílies amb problemes d'habitatge segons cycle educatiu (%). Curs 2018-19 / 2020-21



Els problemes d'accés i manteniment de l'habitatge afecten el 18,7% (3.730) de l'alumnat que ha rebut un ajut, un increment de més de dos punts respecte del curs anterior. Aquest creixement es produeix a tots els cicles educatius, especialment al de secundària. A infantil, el 18,7% (1.065 alumnes) pertany a famílies amb problemes d'habitatge. A primària, el 19% (2.395) es troba en aquesta mateixa situació i a secundària el 16,7% (270).

Evolució dels ajuts concedits a alumnat de famílies beneficiàries de la subvenció del lloguer de l'AHC* segons cycle educatiu. (%). Curs 2018-19 / 2020-21



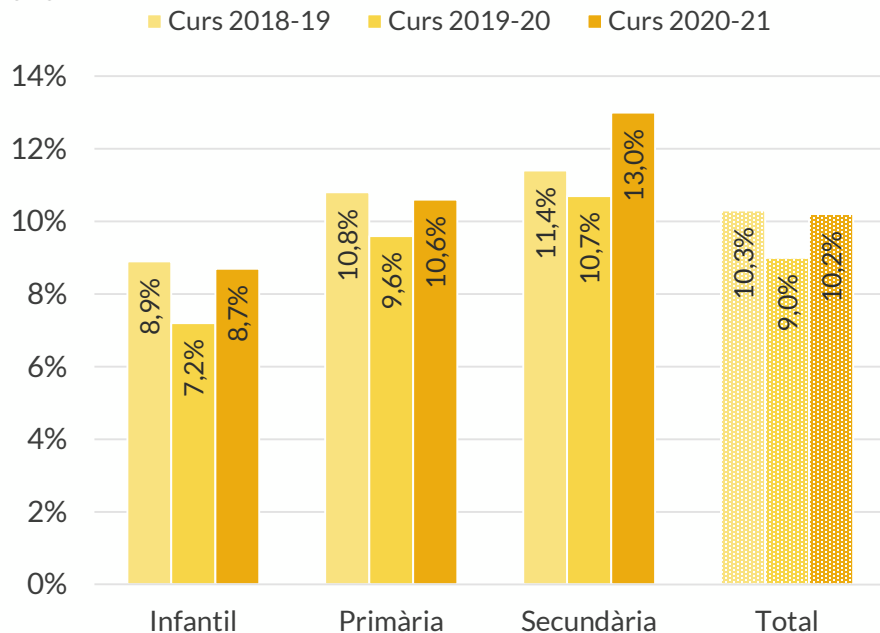
El 8,7% de l'alumnat, és a dir, 1.728 alumnes, pertany a famílies que reben la subvenció de pagament del lloguer de l'Agència d'Habitatge de Catalunya. Es registra una davallada de dos punts percentuals respecte del curs anterior. L'únic cycle escolar que augmenta la proporció de famílies que beneficiàries de la subvenció és el de secundària, amb el 8,6% de l'alumnat, passant dels 88 alumnes als 139. En el cas d'infantil són el 7,7% (436 alumnes) i a primària el 9,1% (1.265).

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

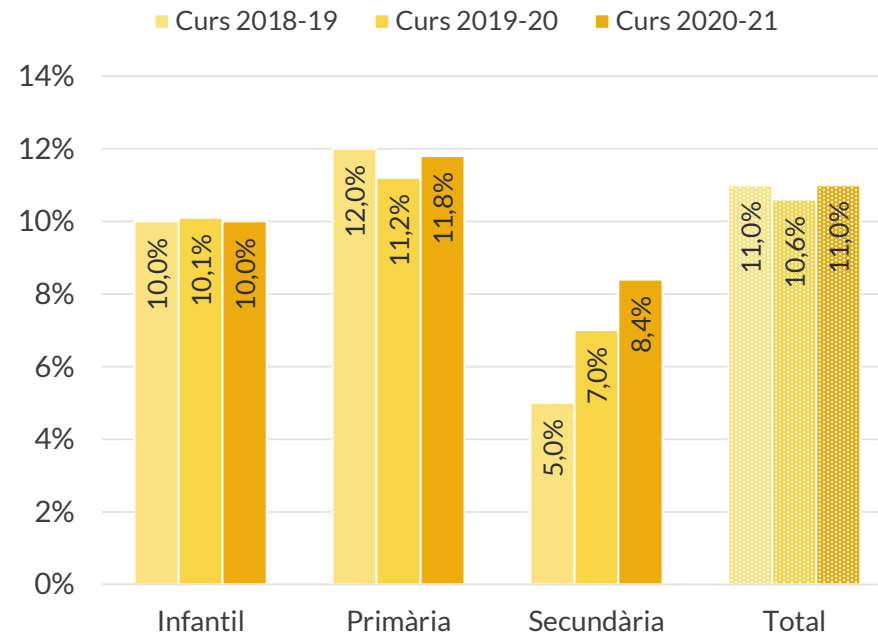
Perfils de les unitats familiars beneficiàries dels ajuts segons la valoració de risc social

Evolució dels ajuts concedits a alumnat de famílies monoparentals amb poc/nul suport de família extensa segons cycle educatiu (%). Curs 2018-19 / 2020-21



També ha augmentat la proporció d'alumnes que pertany a famílies monoparentals amb poc o nul suport de la família extensa i se situa en un 10,2% (2.042). En aquest cas l'augment ha estat de més d'un punt. A diferència de les problemàtiques anteriors el cycle de secundària és el que presenta una proporció més elevada, del 13% (210). Mentre que el de primària se situa en un 10,7% (1.335) i el cycle d'infantil en un 8,7% (497).

Evolució dels ajuts concedits a alumnat de famílies beneficiàries de l'ajut d'urgència social segons cycle educatiu. (%). Curs 2018-19 / 2020-21



Els ajuts d'urgència social tenen l'objectiu de pal·liar necessitats socials bàsiques i econòmiques en diferents modalitats: alimentació, higiene, vestimenta, habitatge, etc. L'11% de l'alumnat (2.199) pertany a famílies que reben aquest ajut, lleugerament per sobre del curs anterior. El cycle de secundària és el que augmenta de manera més intensa. El percentatge més elevat és a primària amb l'11,8% (1.493 alumnes), seguit d'infantil amb el 10% (570) i secundària amb el 8,4% (136).

Característiques de les concessions d'ajuts

Perfil dels centres educatius

Distribució dels ajuts concedits segons centres de màxima complexitat socioeducativa (CMC) dels cicles educatius d'infantil i de primària. Curs 2020-21

Municipis	Infantil + Primària					
	Centres CMC	Total centres	% centres CMC	Ajuts CMC	Ajuts totals	% ajuts CMC
Badia del Vallès	2	3	66,7%	251	348	72,1%
Montcada i Reixac	1	10	10,0%	115	899	12,8%
Sabadell	9	63	14,3%	1.429	5.627	25,4%
Terrassa	12	55	21,8%	1.866	5.121	36,4%
Vallès Occidental	24	251	9,6%	3.661	11.995	30,5%

Nota: més detalls sobre els CMC al [Glossari](#)

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Els centres de màxima complexitat (CMC) escolaritzen un elevat nombre d'alumnes amb necessitats específiques, ja que concentren famílies amb un baix nivell d'instrucció i llocs de treball poc qualificats, elevat nivell d'atur, pobresa i exclusió social, com també alts percentatges d'alumnat nouvingut i amb necessitats especials.

A la comarca hi ha 24 CMC en 4 municipis, el que representa el 9,6% del total de 248 centres. El 20,7% dels ajuts es van concedir a alumnat de CMC (3.661).

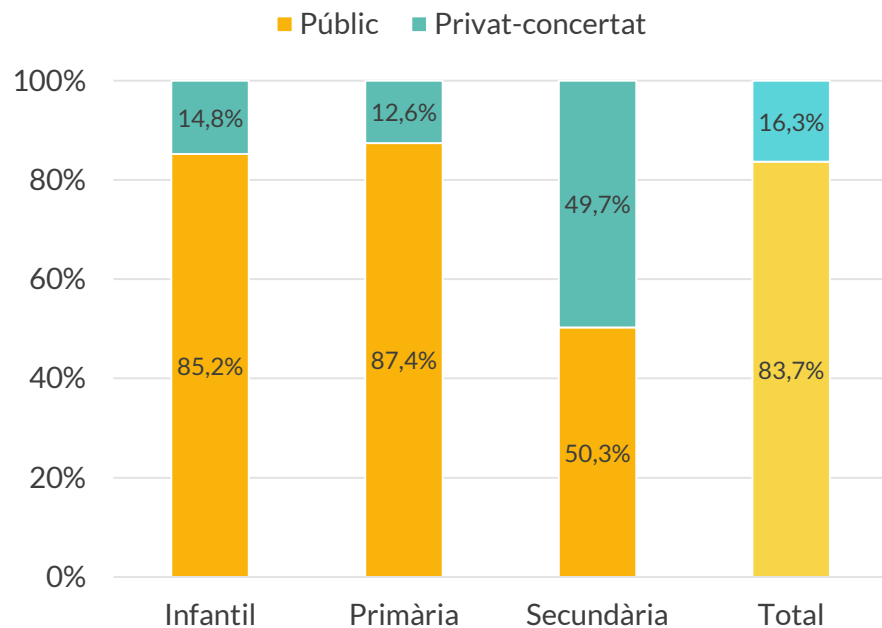
A Terrassa, el 21,8% de les concessions són per CMC i a Sabadell el 14,3%. A Badia del Vallès, dos dels tres centres són CMC, el que suposa que el 66,7% de les concessions d'ajuts siguin per alumnat en CMC.

Característiques de les concessions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

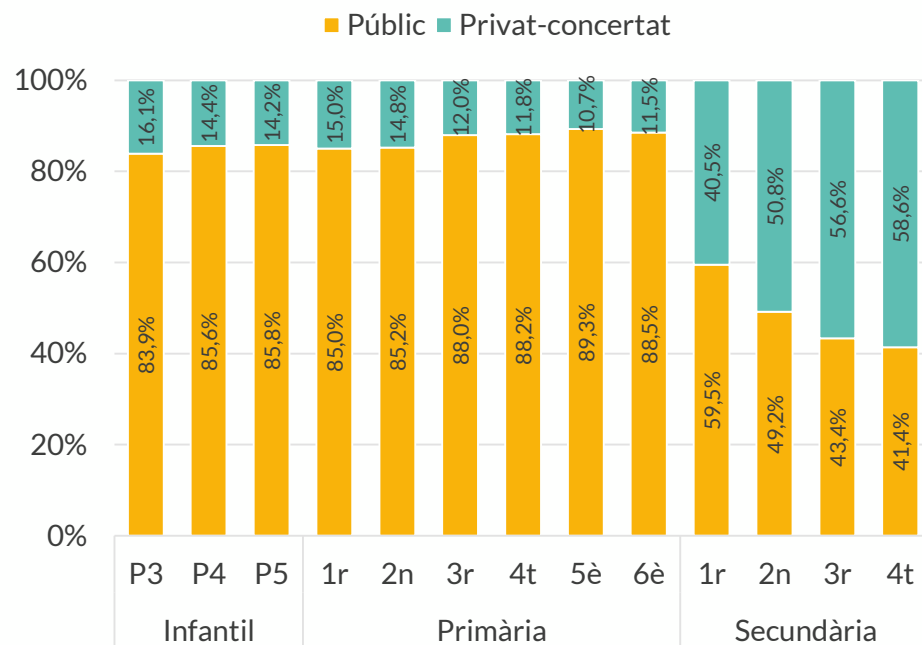
Perfil dels centres educatius

Distribució dels ajuts concedits segons titularitat del centre educatiu i cicle educatiu (%). Curs 2020-21



El 83,7% dels ajuts (16.561) s'han concedit a centres educatius de titularitat pública i el 16,3% (3.218 ajuts) a centres de titularitat privada amb concert. El cicle educatiu de secundària destaca perquè gairebé la meitat dels ajuts concedits han estat per alumnat matriculat a centres privats-concertats (49,7%; 755 ajust). En canvi, a infantil i primària aquesta xifra és inferior al 15%, tot i que en nombres absoluts és superior a la registrada a secundària, 836 i 1.557, respectivament.

Distribució dels ajuts concedits segons titularitat del centre educatiu i nivell escolar (%). Curs 2020-21



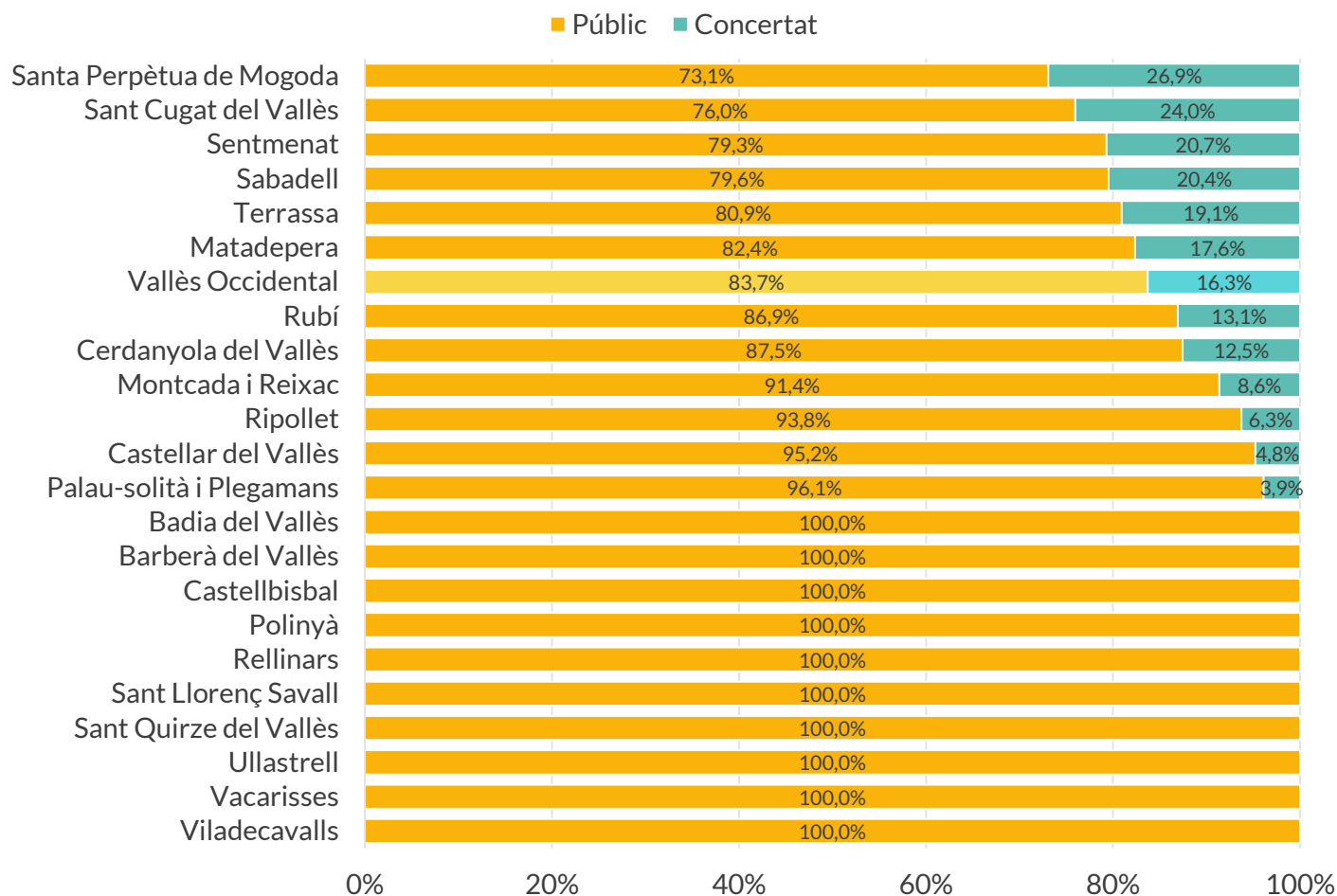
El nivell escolar de 4t d'ESO és el que presenta una major proporció d'alumnes amb ajut concedit en centres privats-concertats, gairebé 6 de cada 10 alumnes estan matriculats en aquest tipus de centres (58,6%). A 2n i 3r d'ESO també més de la meitat assisteixen a centres privats amb concert. En canvi, a 1r d'ESO aquesta xifra es redueix fins al 40,5%. A infantil i primària, només P3 supera el 15% d'alumnat amb ajut matriculat a un centre de titularitat privada-concertada.

Característiques de les concessions d'ajuts

Perfil dels centres educatius

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Distribució dels ajuts concedits segons titularitat del centre educatiu per municipis (%). Curs 2020-21



Deu municipis de la comarca registren tots els ajuts atorgats a alumnes matriculats en centres públics i dotze municipis registren ajuts concedits tant en centres públics com en privats-concertats.

La proporció més elevada la presenta Santa Perpètua de Mogoda, on més d'un quart de l'alumnat beneficiari d'un ajut del menjador estava matriculat a centres de titularitat privada-concertada (26,9%; 99 alumnes). A continuació, se situen Sant Cugat del Vallès amb el 24% en centres (282 alumnes) i Sentmenat amb el 20,7% (24).

Sabadell amb el 20,4% d'alumnat amb ajut en centres privats i Terrassa amb el 19,1% presenten els nombres absoluts més elevats, amb 1.281 alumnes i 1.038, respectivament.



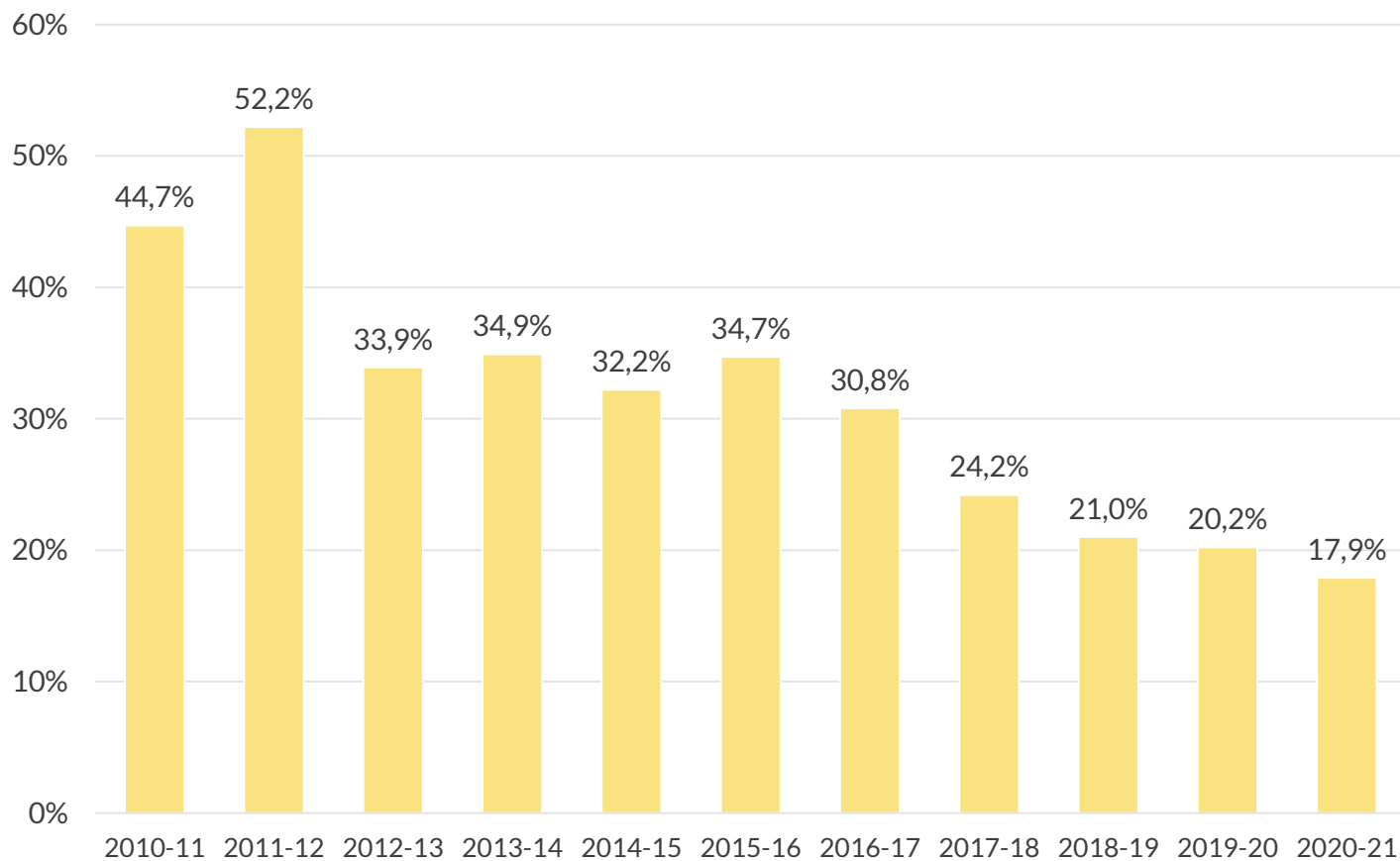
Característiques de les denegacions

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Característiques de les denegacions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Evolució del pes dels ajuts no concedits (%). Curs 2010-11 / 2020-21



Durant el curs 2020-21 es van sol·licitar 24.284 ajuts, d'aquests es van denegar 4.343, el 17,9% del total. Aquesta proporció és la més baixa del període i se situa més de dos punts per sobre de la registrada durant el curs anterior.

El pes dels ajuts denegats presenta una dinàmica de descens que es va iniciar en el curs 2016-17. Aquesta davallada es va intensificar el curs 2017-18, quan el llindar econòmic per rebre els ajuts es va equiparar amb el llindar de pobresa que estima l'IDESCAT.

Des del curs 2011-12, quan es van denegar més de la meitat dels ajuts, el pes dels ajuts no concedits s'ha reduït en gairebé 35 punts percentuals.

Característiques de les denegacions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Distribució dels ajuts no concedits segons motiu de la denegació. Curs 2020-21

Tipus	Ajuts no concedits	
	Nombre	%
Denegats	3.772	86,9%
Supera renda familiar	3.440	79,2%
Supera capital mobiliari	210	4,8%
Supera llindar finques urbanes	88	2,0%
Supera volum de negoci	34	0,8%
No processats	571	13,1%
Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT*	459	10,6%
No processats	112	2,6%
Total no concedits	4.343	100%

*Agència Estatal d'Administració Tributària

Nota: la classificació de "Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT" són sol·licituds que no disposen de les dades de creuament de la renda, perquè donen error en la identificació personal (DNI o NIE) i es fa un requeriment a la família. En cas que no es respongui, es tanca l'expedient de l'ajut i consta com a "Pendent de càlcul per irregularitats amb l'AEAT".

Dels 4.343 ajuts que no es van concedir pel curs 2020-21, el 86,9% van ser denegats (3.772 ajuts) i el 13,1% no es van processar (571).

El 79,2% (3.440) del total dels ajuts no concedits superaven la renda familiar. A molta distància, se situen les denegacions per superar el capital mobiliari amb el 4,8% (210) i les que superaven el llindar de finques urbanes amb el 2% (88).

Tanmateix, el 10,6% (459 ajuts) no es van processar perquè la sol·licitud es va quedar pendent de càlcul per irregularitats amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) i la família no va presentar la documentació requerida.

Característiques de les denegacions d'ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Distribució dels ajuts denegats per superar el llindar de renda segons tipologia d'unitat familiar.
Diferència entre el llindar màxim de renda i la renda familiar segons trams. Curs 2020-21

Tipologia d'unitats familiars	Ajuts denegats	% total ajuts denegats	Llindar màxim renda familiar Garantit 70% (euros)	% Ajuts denegades Diferència Llindar màxim – renda familiar					
				Menys del 5%	Entre 5% i 10%	Entre 10% i 15%	Entre 15% i 20%	Entre 20% i 25%	Més de 25%
1 adult i 1 infant	296	8,6%	14.275,90	13,2%	15,2%	8,8%	6,8%	7,4%	48,6%
1 adult i 2 infants	214	6,2%	17.570,30	17,8%	14,5%	15,4%	9,3%	8,9%	34,1%
2 adults i 1 infant	558	16,2%	19.767,00	13,3%	7,3%	8,8%	7,5%	5,7%	57,3%
2 adults i 2 infants	1.376	40,0%	23.061,00	15,3%	9,3%	8,5%	7,8%	6,8%	52,4%
2 adults i 3 infants	586	17,0%	26.355,00	21,2%	10,4%	9,6%	8,0%	7,8%	43,0%
Resta*	410	11,9%	-	16,8%	12,4%	11,2%	11,0%	8,3%	40,2%
Total	3.440	100%	-	16,1%	10,4%	9,5%	8,2%	7,2%	48,7%

Nota: la renda familiar es calcula d'acord amb els criteris establerts de la convocatòria corresponent.

*La categoria de 'Resta' incorpora diverses tipologies de família: una persona adulta amb més de tres infants, dues persones adultes amb més de tres infants i famílies que conviuen amb una o més d'una persona adulta no sustentadora.

Dels ajuts denegats per no complir els requisits econòmics, un 16,1% de les unitats familiars sol·licitants presentaven una renda familiar que superava el llindar en una quantia inferior al 5% (554 sol·licituds) i un altre 10,4% el superava amb una diferència d'entre el 5% i el 10% (357 sol·licituds).

Gairebé la meitat d'aquest tipus de denegacions (48,7%) superen el llindar de renda establert per la convocatòria en més d'un 25%, un total de 1.675 sol·licituds.

Cal tenir en compte que els llindars màxims de renda familiar són els mateixos que els definits per l'Idescat com a llindars de risc de pobresa.



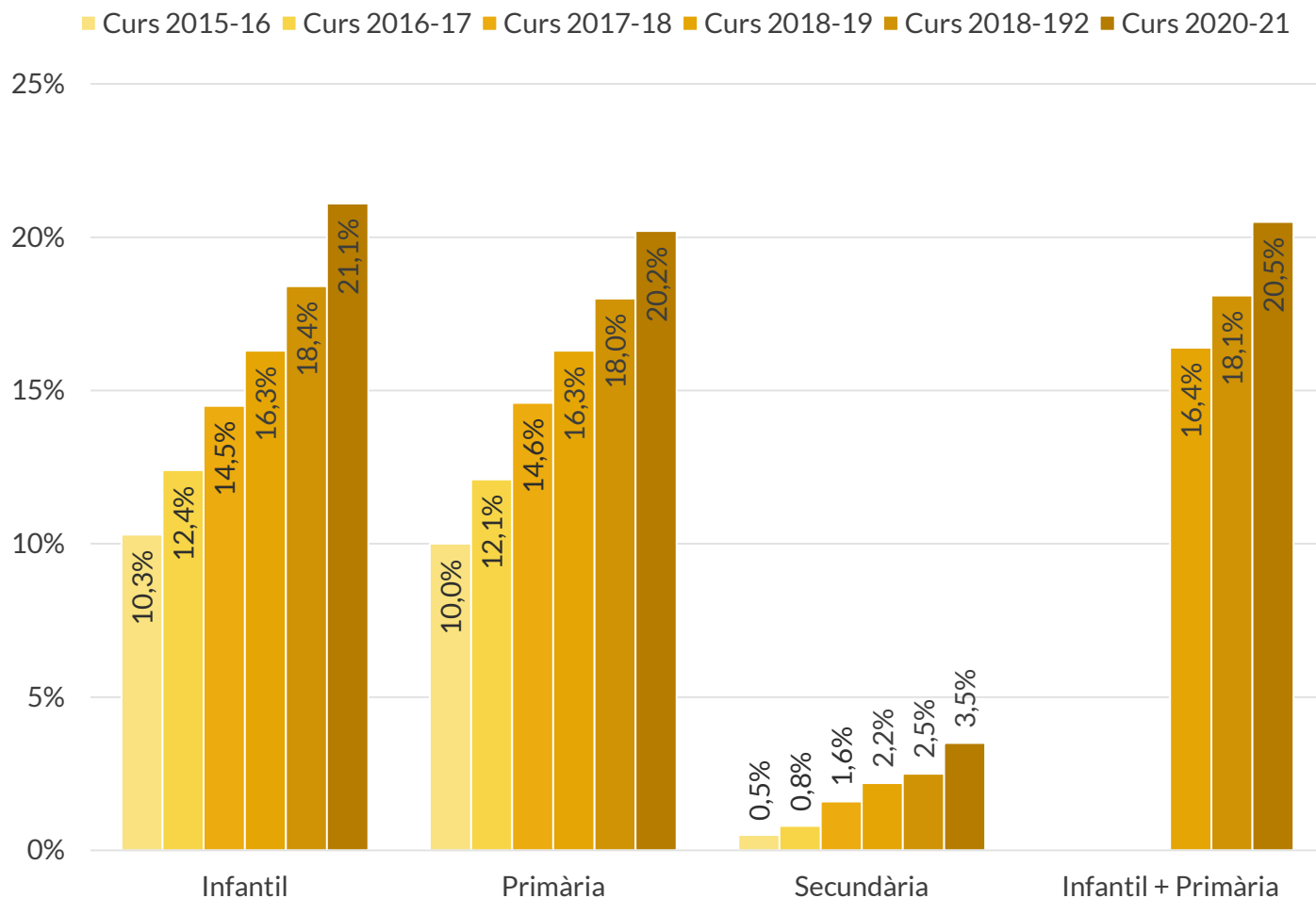
Taxa d'incidència

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts segons cicle educatiu (%). Curs 2015-16 / 2020-21



Nota: més detalls sobre la taxa d'incidència al [Glossari](#).

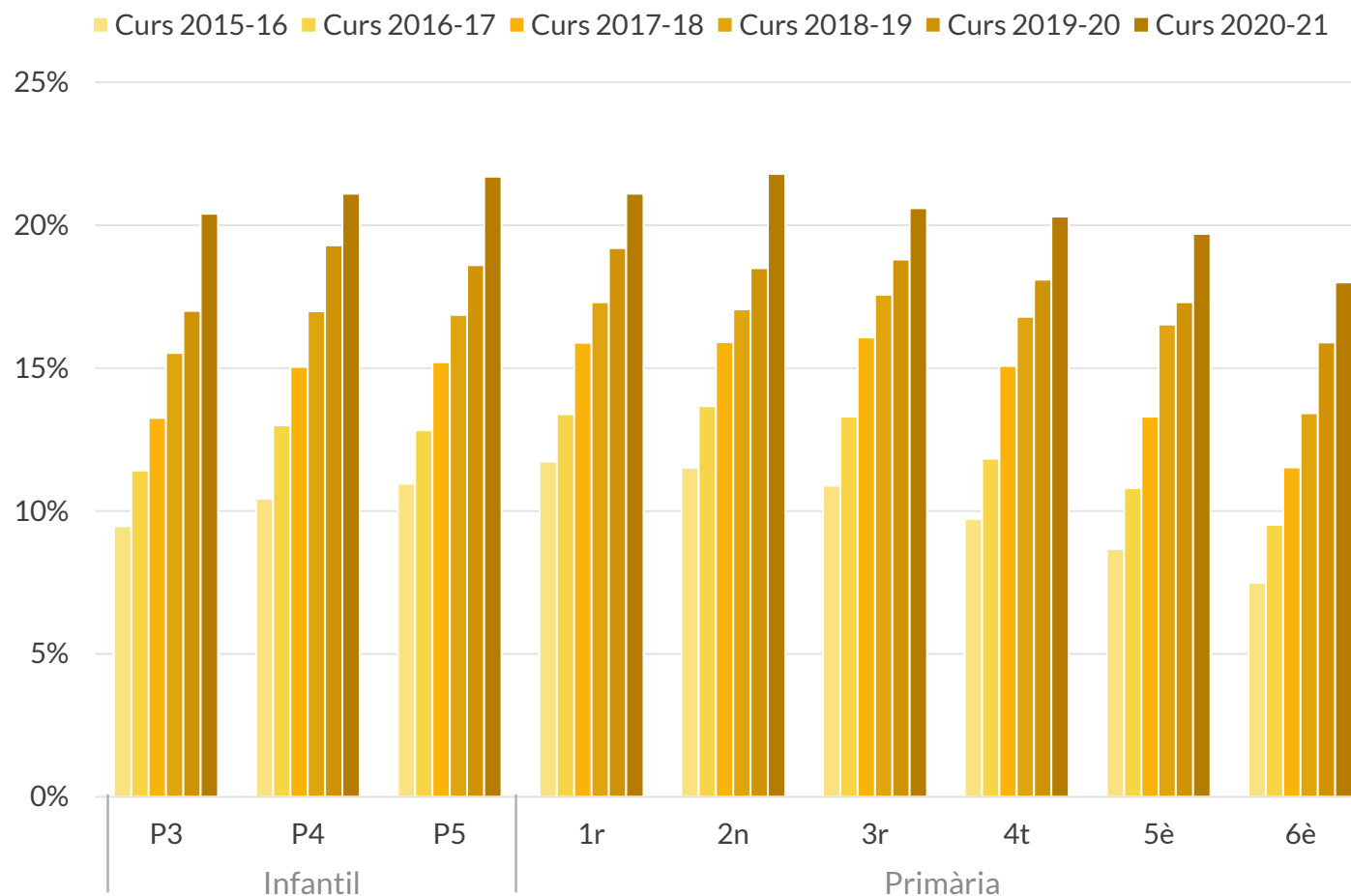
La taxa d'incidència de la comarca (infantil + primària), és a dir, la proporció d'alumnat que se'ls ha concedit una beca sobre el total matriculat, ha augmentat respecte al curs passat i arriba a un 20,5% de l'alumnat, gairebé dos punts i mig superior al curs anterior.

Per cicles, s'ha incrementat la incidència a totes les etapes. El cicle d'infantil és on les beques tenen una incidència més important (21,1%), superant al de primària i amb un increment de gairebé tres punts respecte al curs anterior. La taxa de primària (20,2%) ha augmentat més de dos punts percentuals. Tot i que la incidència dels ajuts és molt baixa a secundària, la taxa (3,5%) s'ha incrementat durant els últims cursos.

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts segons nivell educatiu dels cicles d'infantil i primària (%).
Curs 2015-16 / 2020-21



Les taxes d'incidència han augmentat respecte al curs anterior a tots els nivells dels cicles d'educació infantil i de primària. Continua la dinàmica de creixement de la taxa a tots els nivells educatius, registrant els valors més elevats de la sèrie.

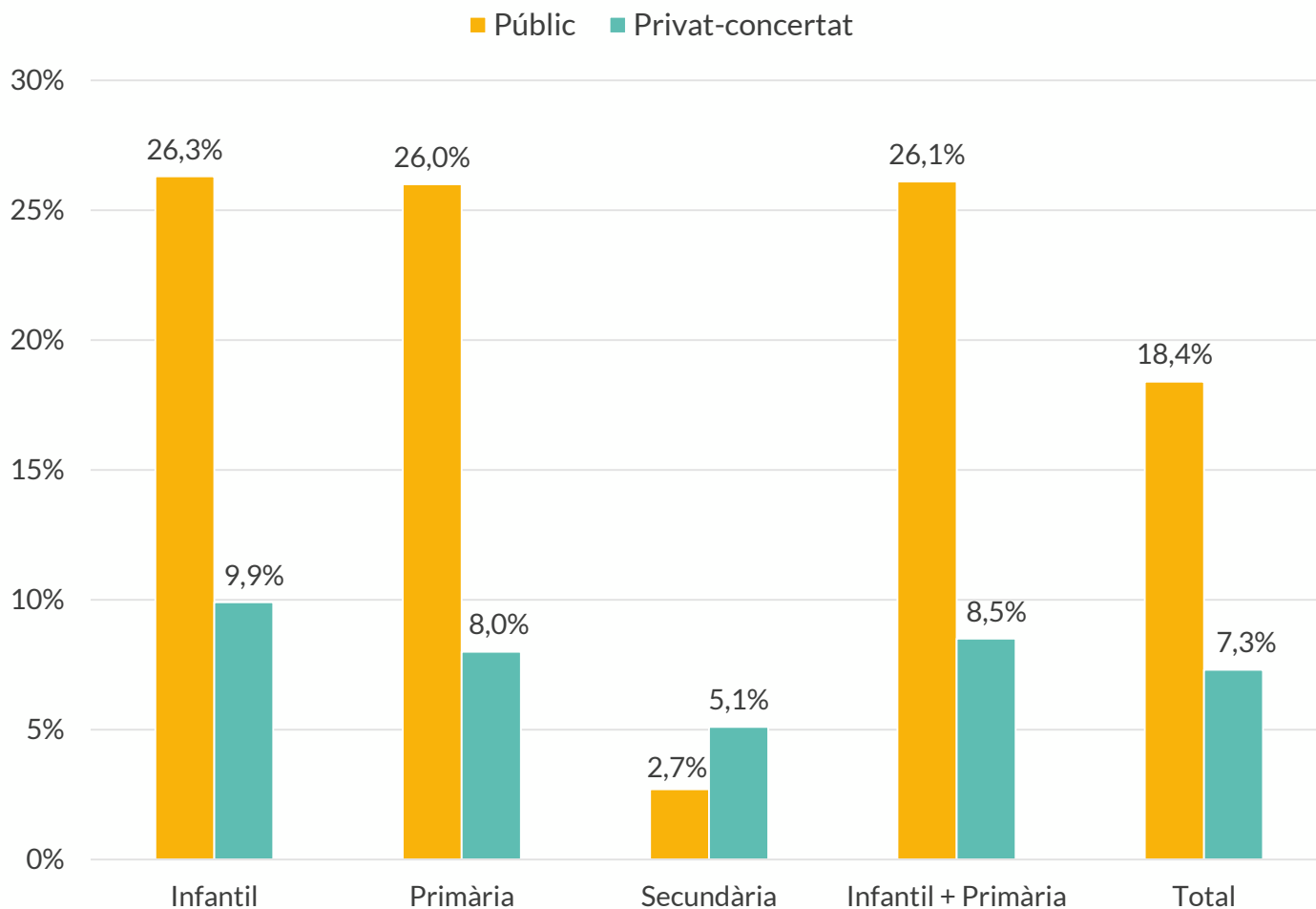
El nivell de 2n de primària i el de P5 destaquen per registrar les taxes més elevades, de 21,8% i 21,7%, respectivament. A continuació, se situa 1r de primària i P4, ambdós amb 21,1%.

A més, el nivell d'infantil P3, el de P5 i el de 2n de primària és on la taxa s'ha incrementat amb força, més de tres punts superiors al curs anterior.

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència comarcal dels ajuts segons titularitat del centre escolar i cicle educatiu (%).
Curs 2020-21



Més d'un quart de l'alumnat d'infantil i primària de centres públics és beneficiari d'un ajut del menjador (26,1%). En canvi, en centres de titularitat privada-concertada la taxa es cau fins al 8,5%, una diferència de la pública a la privada de 17,6 punts percentuals.

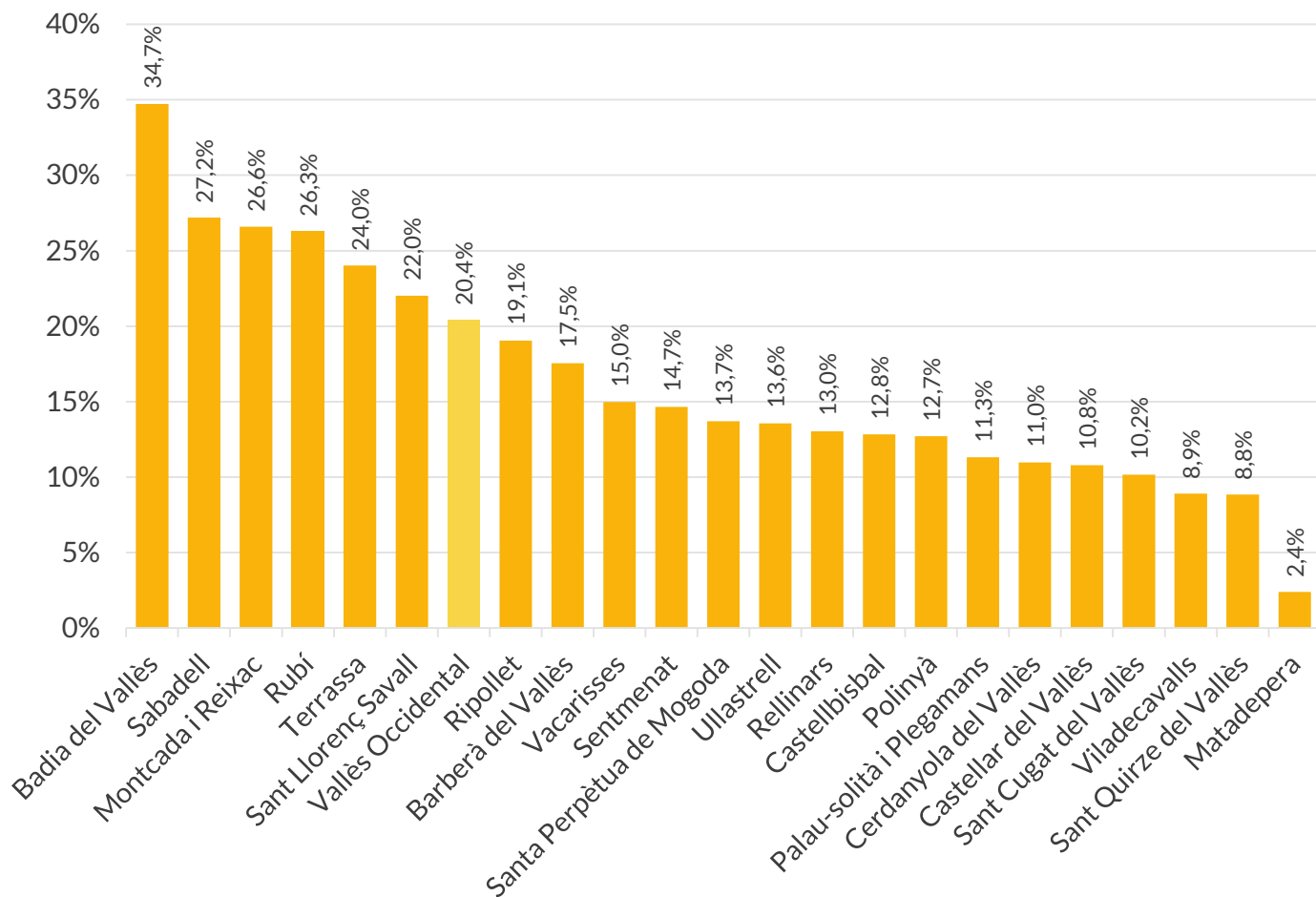
El cicle educatiu de secundària és l'únic que presenta una taxa d'incidència superior en els centres privats-concertats que en els públics. La diferència és lleugerament superior a dos punts percentuals, tot i que és molt inferior a la resta de cicles.

En el cas d'infantil la diferència entre les taxes és de 16,4 punts percentuals, mentre que a primària és de 18 punts.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència municipal dels ajuts (infantil i primària) (%). Curs 2020-21



Badia del Vallès presenta la taxa d'incidència més elevada amb un 34,7%, és a dir, més de 3 de cada 10 alumnes d'infantil i de primària d'aquest municipi se'ls ha concedit un ajut de menjador.

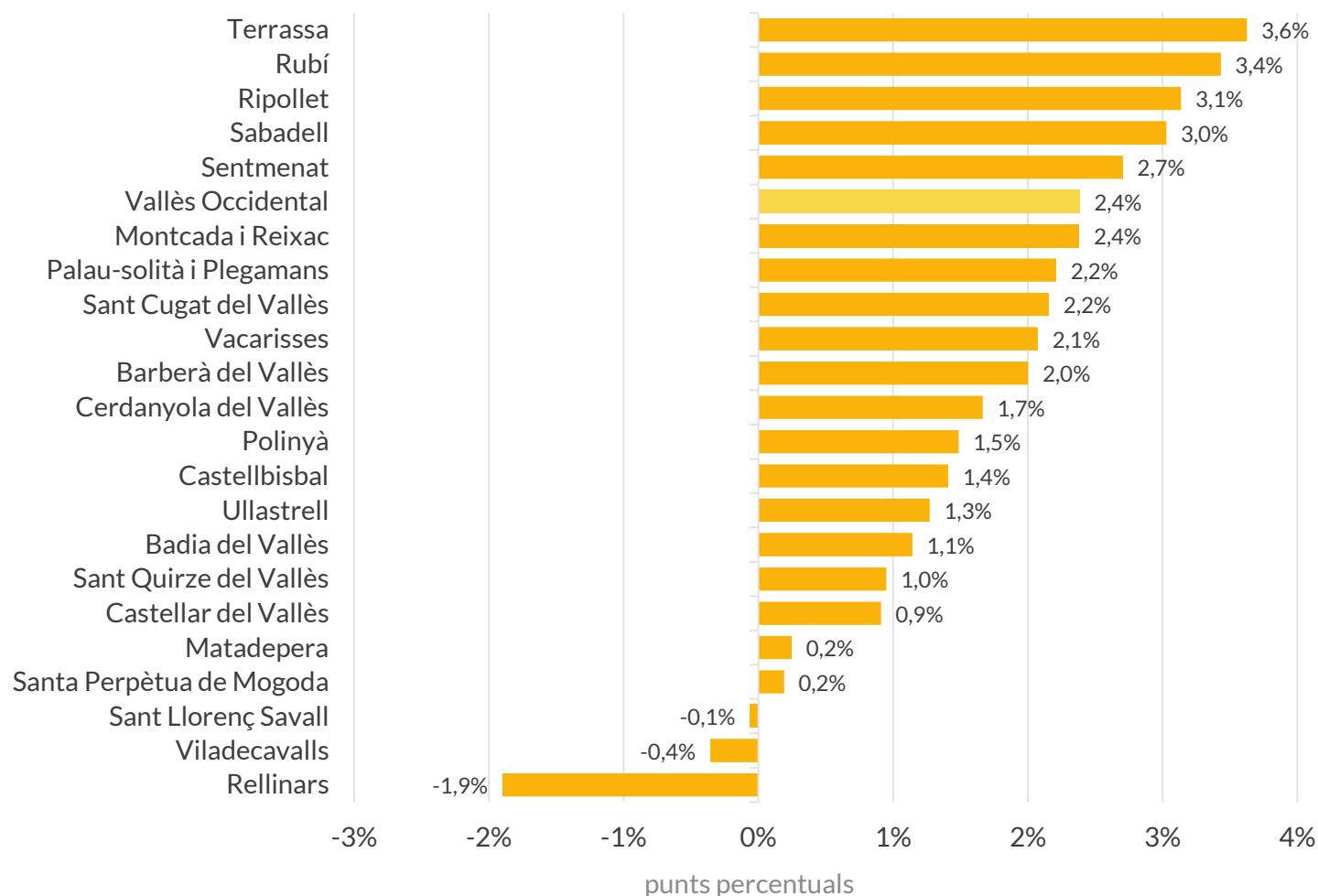
Sabadell (27,2%), Montcada i Reixac (26,6%) i Rubí (26,3%) presenten una incidència important dels ajuts entre la seva població escolar. També per sobre de la taxa comarcal (20,4%) se situen Terrassa (24%) i Sant Llorenç Savall (22%).

Tres municipis se situen per sota del 10% d'incidència dels ajuts de menjador, destaca Matadepera (2,4%) per tenir un valor molt inferior a la resta de municipis.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Variació interanual de la taxa d'incidència municipal dels ajuts (infantil i primària). Curs 2019-20 / 2020-21



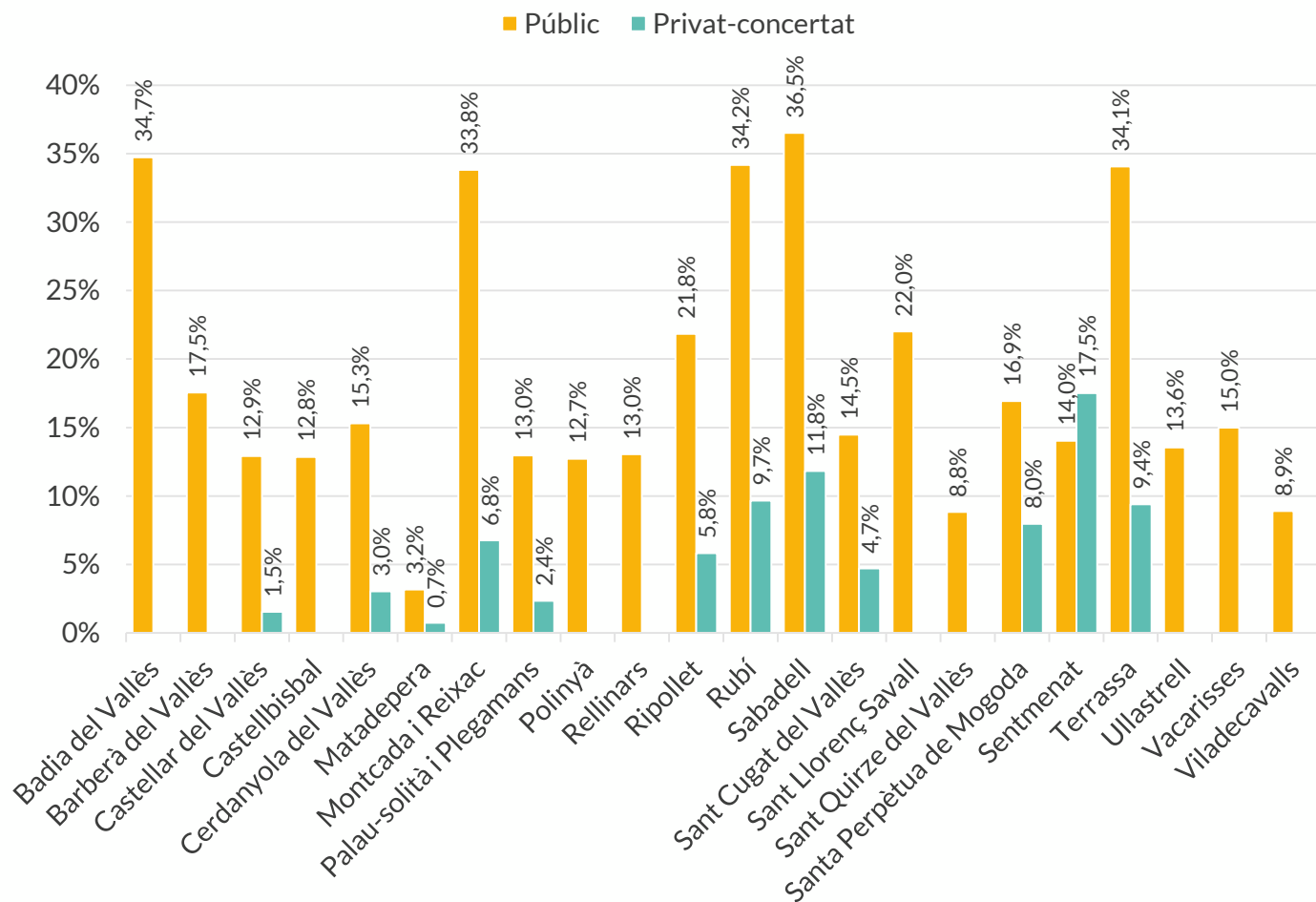
Terrassa és el municipi que augmenta més intensament la taxa d'incidència, amb 3,6 i 3,4 punts percentuals més que el curs anterior. Per sobre de la variació comarcal (+2,4 punts), també se situen Rubí (+3,4 punts), Ripollet (+3,1 punts), Sabadell (+3 punts) i Sentmenat (+2,7)

Tres municipis han reduït la taxa d'incidència respecte del curs 2019-20. En concret, són els municipis amb el nombre d'ajuts concedits més baix de la comarca.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència municipal dels ajuts (infantil i primària) per titularitat del centre escolar (%). Curs 2020-21



Les diferències de la taxa d'incidència entre els centres públics i els privats amb concert es produeix a gairebé tots els municipis de la comarca, tot i que hi ha variacions territorials.

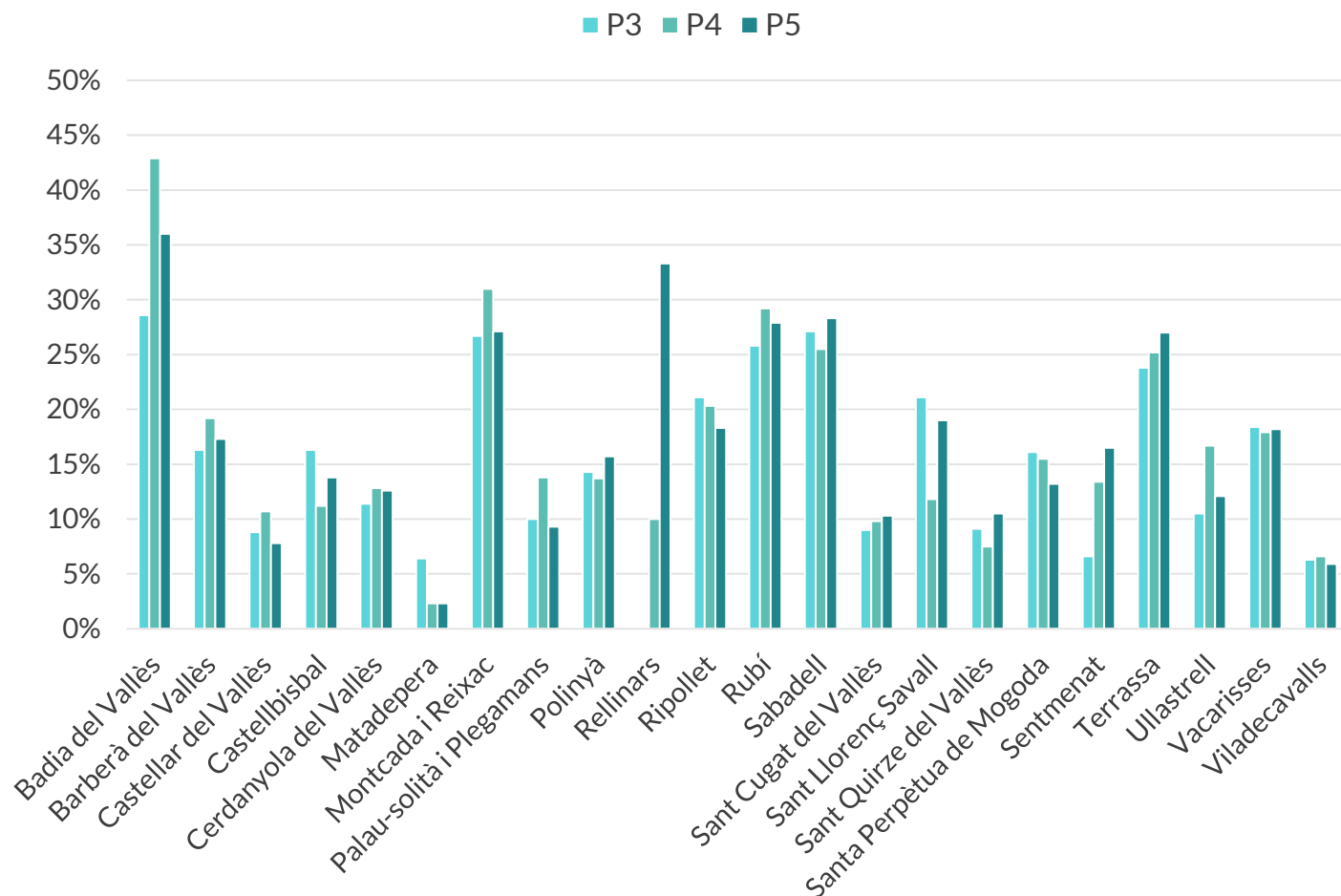
Montcada i Reixac és el que presenta una diferència més elevada, la taxa dels centres públics és, aproximadament, 27 punts percentuals superior a la dels centres privats-concertats. A poca distància se situen els municipis de Sabadell, Terrassa i Rubí, tots tres amb una diferència al voltant del 24%.

Sentmenat és l'únic municipi de la comarca que té una taxa superior per als centres privats, de més de tres punts percentuals.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència municipal dels ajuts segons nivell escolar del cicle d'infantil (%). Curs 2020-21



Segons els nivells d'educació infantil, Badia del Vallès és el municipi on es presenten els valors més elevats de la taxa d'incidència pel conjunt de parvulari, especialment a P4 (42,9%) i P5 (36%). A P5 el valor destaca la taxa d'incidència de Rellinars (33,3%).

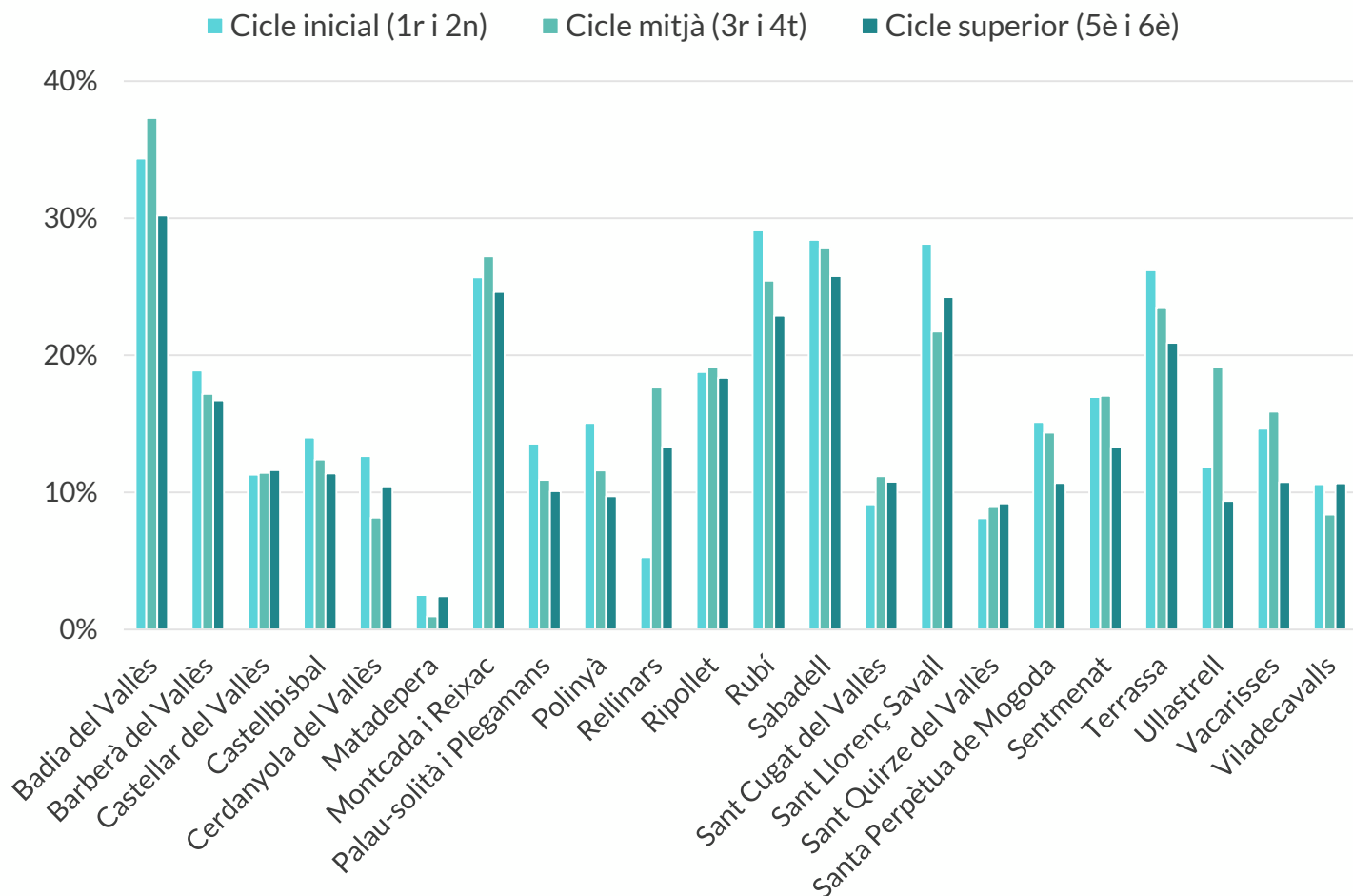
És important destacar que sis dels vint-i-dos municipis que han rebut ajuts a la comarca no sobrepassen el 15% de taxa d'incidència en cap nivell del cicle d'infantil, mostrant les desigualtats socioeconòmiques entre territoris del Vallès Occidental.

A més, hi ha cinc municipis que superen la taxa comarcal d'infantil per cada nivell, entre ells destaquen les dues capitals.

Taxa d'incidència municipal dels ajuts

**AJUTS INDIVIDUALS
DE MENJADOR**
CURS 2020-21

Taxa d'incidència municipal dels ajuts segons nivell escolar del cicle de primària (%). Curs 2020-21



Si analitzem les taxes d'incidència segons els tres cicles de primària, destaquen les elevades xifres de Badia del Vallès i, en particular, del cicle mitjà (3r i 4t), on gairebé 4 de cada 10 se'ls ha concedit un ajut del menjador (37,3%).

Sabadell també destaca per presentar taxes molt elevades en els tres nivells, superant el 25%.

Altres municipis, com Montcada i Reixac, Rubí, Sant Llorenç Savall i Terrassa, tenen taxes d'incidència per sobre del 20% en tots els cicles de primària.



Conclusions

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

L'evolució de les sol·licituds i de la concessió d'ajuts individuals de menjador, com la de la taxa d'incidència són indicadors que ens aproximen a la situació de risc de pobresa de les famílies de la comarca. Les dades aportades no només ens ajuden a quantificar la població que pateix vulnerabilitat econòmica, sinó que també ens proporcionen una panoràmica de les famílies que pateixen exclusió social, aportant informació sobre les casuístiques i problemàtiques que se superposen amb la situació de risc de pobresa monetària.

La taxa d'incidència dels ajuts de menjador continua augmentant de manera progressiva en els darrers anys i més d'una cinquena part de l'alumnat del Vallès Occidental és perceptor d'una beca menjador. És a dir, aquests infants i joves pertanyen a famílies que compleixen el requisit d'una renda familiar per sota del llindar de pobresa establert per la Generalitat de Catalunya i en alguns casos d'altres condicions d'exclusió social valorades pels Serveis Socials.

Nou de cada deu ajuts es concedeixen pel tram garantit del 70%. Per al curs 2020-21, aquest tram s'ha incrementat del 50% del preu de l'àpat fins al 70%, que fa més accessible el preu de l'àpat. Tanmateix, les beques concedides del tram del 100% encara es mantenen en xifres molt baixes, bàsicament a causa dels criteris de valoració social establerts pel Departament d'Educació que, a la pràctica, limiten l'accés de les unitats familiars amb rendes molt baixes.

Tot i el lleuger increment de la proporció dels ajuts concedits a alumnat d'ESO, es repeteix la situació dels centres d'educació secundària, on la majoria no disposen de menjador per poder servir àpats. L'alumnat dels centres públics que no compten amb les instal·lacions adequades no poden accedir al programa, de manera que la gran majoria de l'alumnat de 6è, en passar a secundària, no tenen la possibilitat de rebre un ajut de menjador.

Les dades de les denegacions d'ajuts individuals de menjador per superar l'import de renda familiar indiquen que una de cada quatre sol·licituds no han estat atorgades per sobrepassaren menys del 10% el llindar establert a la convocatòria. Respecte a l'any anterior, aquesta proporció ha augmentat en més de 2 punts percentuals. La situació es veu agreujada pel fet que els càlculs del llindar es realitzen amb el nivell de renda de l'any anterior, tot i que durant el curs es poden demanar ajuts per situacions sobrevingudes.

La situació excepcional de crisi sanitària, juntament amb les mesures restrictives de confinament durant el període de sol·licituds dels ajuts, va obligar a adaptar els procediments per demanar les beques menjador. Les sol·licituds, prioritàriament, es van fer de forma telemàtica i només en casos puntuals demanant cita prèvia amb l'ajuntament de referència. Inclús tenint en compte aquesta circumstància, l'increment del nombre de demandes va ser dels més intensos registrats en els darrers anys.

S'ha de tenir en compte que la renda familiar utilitzada per a calcular el llindar de risc de pobresa dels ajuts del curs 2020-21 és la corresponent a l'any 2019, és a dir, prèvia a la COVID-19. És possible que durant el curs 2021-22 el nombre de sol·licituds de beques menjador s'incrementi significativament a causa de la crisi socioeconòmica derivada de la pandèmia i de les restriccions per aturar la propagació del virus.

Moltes d'aquestes famílies que han rebut directament l'impacte de la COVID-19 han vist agreujada la seva situació de vulnerabilitat. A més, la crisi sanitària ha provocat que moltes que tenien un context familiar estable es veiessin abocades a situacions extremes i a demanar ajuda a l'administració pública o a les entitats del tercer sector per poder disposar de productes bàsics i de primera necessitat.

Les dades de les concessions dels ajuts ens mostren que durant el curs 2020-21 ha crescut el nombre d'alumnes que pateix problemes d'accés i manteniment de l'habitatge. S'haurà de veure com evoluciona aquesta problemàtica durant el curs 2021-22, ja que l'habitatge s'ha situat al centre de les mesures de la pandèmia com a prevenció de la propagació del virus i les diferències entre les famílies en situació de vulnerabilitat poden haver afectat directament a la infància i adolescència.



Glossari

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Llindar de risc de pobresa

El concepte de pobresa utilitzat és el de pobresa relativa o bé el risc de pobresa. Es parteix de la base que la població pobra o en risc de pobresa és tota aquella la renda de la qual cau per sota d'un llindar de risc de pobresa. S'ha considerat com a indicador del nivell de vida mitjà un valor central de la distribució de la renda com és la mediana. El llindar s'ha establert en el 60% del valor de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de les persones. La taxa de risc de pobresa és el percentatge de persones que queden per sota d'aquest llindar. Els llindars de risc de pobresa de les llars dependran de la dimensió i composició de les llars.

Valoració per part dels Serveis Socials per necessitat social greu

Serà preceptiu que l'alumnat sol·licitant estigui en seguiment per part dels serveis socials municipals, mitjançant el qual s'acreditarà l'existència d'una necessitat social greu d'aquesta família. És necessari que l'alumnat estigui inclòs en un pla d'intervenció o de treball per risc d'exclusió social. Situació de risc social igual a 10 punts i situació de risc social greu igual a 15 punts

Índex de complexitat socioeducativa dels centres

El Departament d'Educació classifica els centres educatius en funció de la seva complexitat socioeducativa. Els índexs de complexitat es calculen amb dades referides a l'alumnat i amb els indicadors següents: baix nivell d'instrucció dels pares/mares/tutors/tutores; ocupació de llocs de treball de baixa qualificació professional dels pares/mares/tutors/tutores; nombre significatiu de pares/mares/tutors/tutores d'alumnat perceptor de la renda mínima d'inserció; percentatge elevat de pares/mares/tutors/tutores en situació d'atur; alt percentatge d'alumnat amb necessitats educatives específiques; percentatge alt d'alumnat nouvingut.

Mediana

Identifica el valor que separa les dades ordenades de menor a major en dos fraccions iguals amb el 50% de les dades per sota i l'altre 50% per d'alt. Aquesta té l'avantatge de no estar afectada pels valors extrems sinó per l'ordre d'aquests, el que resulta més adequat en l'anàlisi de distribució de dades asimètriques com és el cas de les rendes de les famílies beneficiàries de l'ajut individual de menjador.

Taxa d'incidència

És la relació entre el nombre total d'alumnes d'un determinat nivell escolar que són receptors/es d'algun tipus d'ajut individual de menjador respecte al nombre total d'alumnes matriculats/des al mateix nivell escolar. Aquest s'expressa com un percentatge de 0 a 100 on el 0 és que no hi ha cap alumne receptor d'ajut individual de menjador i 100 que tot l'alumnat matriculat al nivell escolar és receptor d'un ajut individual de menjador.

Alumnat amb dificultats per l'adaptació social

Alumnat nouvingut, amb problemàtiques de retraïment, aïllament, pors, agressivitat, manifestacions conductuals o comportaments sexuals inadequats a l'edat del menor, conductes i/o activitats predelinquencials, etc. Aquesta problemàtica es valora per part del seguiment dels Serveis Socials per determinar el risc d'exclusió social.

Famílies amb problemes d'habitatge

Famílies amb manca d'habitatge, desnonament, amuntegament, estada en centre d'acollida, etc.

Família extensa

És l'estructura familiar de caràcter tradicional composta per dues o més generacions i que conviu en la mateixa llar amb la seva descendència.

Subvencions per al pagament del lloguer de l'Agència Catalana d'Habitatge

Són subvencions per facilitar l'accés i la permanència en un habitatge en règim de lloguer a sectors de població en risc d'exclusió social. Per rebre la subvenció han de ser persones físiques que siguin titulars d'un contracte de lloguer de l'habitatge que constitueixi el seu domicili habitual i permanent, en el territori de Catalunya. Aquesta persona ha d'estar empadronada al domicili i no 'accepten contractes de lloguer entre persones que tinguin parentiu. S'estableixen uns límits màxim i mínim d'ingressos que es ponderen segons el nombre de membres de la unitat de convivència i la localització de l'habitatge. En cap cas els ingressos de la unitat de convivència podran ser inferiors al lloguer de l'habitatge.

Ajuts d'urgència social

Tenen l'objectiu de pal·liar necessitats socials bàsiques i econòmiques de les famílies de manera puntual i urgent, però també contemplen que a mig i llarg termini es pugui incidir en la consecució de l'autonomia personal de les mateixes i afavorir la seva inclusió social convertint-se en el principal recurs dels serveis socials per fer front a les problemàtiques socio-econòmiques de les famílies. Les prestacions poden tenir diferents modalitats: ajuts per alimentació i necessitats bàsiques de subsistència, alimentació infantil, higiene i lactància, ajuts per a roba i calçat.



Fonts i indicadors

AJUTS INDIVIDUALS DE MENJADOR AL VALLÈS OCCIDENTAL

Descripció i evolució del programa

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Llindars de renda familiar per percebre l'ajut del menjador	Bases reguladores dels Ajuts Individuals de Menjador	Llindars de renda familiar per percebre l'ajut del menjador segons tipologia de la llar i trams garantits	Curs 2017-18 – Curs 2019-20
Llindar de risc de pobresa	Idescat	Llindar de risc de pobresa per composició de la llar	2007-2020
Infants i adolescents receptors d'ajuts segons valoració del risc social	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució d'infants i adolescents receptors d'ajuts segons valoració del risc social per curs (%)	Curs 2015-16 – Curs 2020-21
Principals resultats del programa	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Nombre i distribució dels ajuts sol·licitats, concedits i denegats segons motiu de denegació (%)	Curs 2020-21
Sol·licituds rebudes i ajuts concedits	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució del nombre de sol·licituds rebudes i variació dels ajuts concedits per curs (%)	Curs 2010-11 – Curs 2020-21

Característiques de les concessions d'ajuts

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Ajuts concedits per tram	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits per trams (%)	Curs 2015-16 – Curs 2020-21
Ajuts concedits segons cicle educatiu	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits segons cicle educatiu (%)	Curs 2017-18 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a l'educació infantil i primària per nivell escolar i tipus d'ajut	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits a l'educació infantil i primària segons el nivell escolar i el tipus d'ajut (%)	Curs 2016-17 – Curs 2020-21
Ajuts concedits per municipi	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits per municipi (%)	Curs 2015-16 – Curs 2020-21
Variació interanual dels ajuts concedits per municipi	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Nombre d'ajuts concedits i variació interanual absoluta i relativa per municipi	Curs 2019-20 – Curs 2020-21
Ajuts concedits per municipis	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits per municipis segons cicle educatiu (%)	Curs 2020-21

Característiques de les concessions d'ajuts

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Ajuts concedits segons tipologia de família	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits segons tipologia de família i tipus d'ajut (%)	Curs 2020-21
Ajuts concedits per sexe de l'alumnat beneficiari	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits per sexe de l'alumnat beneficiari segons cicle educatiu (%)	Curs 2020-21
Ajuts concedits per nacionalitat de l'alumnat beneficiari	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits per nacionalitat de l'alumnat beneficiari segons cicle educatiu (%)	Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat amb hàbits d'alimentació irregulars i/o inadequats	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat amb hàbits d'alimentació irregulars i/o inadequats segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat amb dificultats d'adaptació social	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat dificultats d'adaptació social segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat de famílies amb problemes d'habitatge	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat de famílies amb problemes d'habitatge segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat de famílies beneficiàries de la subvenció del lloguer de l'AHC	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat de famílies amb problemes d'habitatge segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat de famílies monoparentals amb poc/nul suport de família extensa	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat de famílies monoparentals amb poc/nul suport de família extensa segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21
Ajuts concedits a alumnat de famílies beneficiàries de l'ajut d'urgència social	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts concedits a alumnat de famílies monoparentals amb poc/nul suport de família extensa segons cicle educatiu (%)	Curs 2018-19 – Curs 2020-21

Característiques de les concessions d'ajuts

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Ajuts concedits segons centres de màxima complexitat socioeducativa (CMC)	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental i Departament d'Educació	Nombre i distribució dels CMC (%) i nombre i distribució dels ajuts concedits a CMC (%)	Curs 2020-21
Ajuts concedits segons titularitat del centre educatiu	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits segons titularitat del centre escolar per cicle educatiu i nivell escolar	Curs 2020-21
Ajuts concedits segons titularitat del centre educatiu per municipis	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts concedits per municipis	Curs 2020-21

Característiques de les denegacions

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Ajuts no concedits	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució del pes dels ajuts denegats	Curs 2010-11 – Curs 2020-21
Ajuts no concedits segons motiu de denegació	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Evolució de la distribució dels ajuts denegats segons motiu de denegació (%)	Curs 2020-21
Ajuts denegats segons tipologia de família	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Distribució dels ajuts denegats per superar el llindar de renda (%)	Curs 2020-21
Diferència entre el llindar de renda màxim i la renda familiar segons tipologia d'unitats familiars	Àrea de Drets Socials del Consell Comarcal del Vallès Occidental	Diferència entre el llindar màxim i la renda familiar segons trams (%)	Curs 2020-21

Taxa d'incidència

INDICADOR	FONT	DEFINICIÓ	PERÍODE DE REFERÈNCIA
Taxa d'incidència comarcal dels ajuts segons cicle educatiu	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	Evolució del (Nombre ajuts concedits per cicle educatiu / Total alumnat matriculat per cicle educatiu) * 100	Curs 2015-16 – Curs 2020-21
Taxa d'incidència comarcal dels ajuts dels cicles d'infantil i de primària	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	(Nombre ajuts concedits (infantil + primària) / Total alumnat matriculat (infantil + primària)) * 100	Curs 2015-16 – Curs 2020-21
Taxa d'incidència comarcal dels ajuts dels cicles d'infantil i de primària per titularitat del centre educatiu	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	(Nombre ajuts concedits (infantil + primària) per titularitat del centre / Total alumnat matriculat (infantil + primària) per titularitat del centre) * 100	Curs 2020-21
Taxa d'incidència municipal dels ajuts dels cicles educatius d'infantil i de primària	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	(Nombre ajuts concedits (infantil + primària) per municipis / Total alumnat matriculat (infantil + primària) per municipis) * 100	Curs 2020-21
Variació interanual de la taxa d'incidència municipal dels ajuts d'infantil i de primària	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	Diferència anual entre les taxes municipals (infantil + primària) (punts percentuals)	Curs 2019-20 – Curs 2020-21
Taxa d'incidència municipal dels ajuts dels cicles d'infantil i de primària per titularitat del centre educatiu	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	(Nombre ajuts concedits (infantil + primària) per titularitat del centre segons municipis / Total alumnat matriculat (infantil + primària) per titularitat del centre segons municipis) * 100	Curs 2020-21
Taxa d'incidència municipal dels ajuts de cicle infantil segons nivell escolar	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	(Nombre ajuts concedits a infantil segons nivell escolar per municipis / Total alumnat matriculat a infantil segons nivell escolar per municipis) * 100	Curs 2020-21
Taxa d'incidència municipal dels ajuts de cicle de primària segons cicles	Àrea de Drets Socials del CCVOC i Departament d'Educació	Taxa (Nombre ajuts concedits a primària segons nivell escolar per municipis / Total alumnat matriculat a primària segons cicle per municipis) * 100	Curs 2020-21



OBSERVATORI
VALLÈS OCCIDENTAL

Amb el suport de

